

Llais Ogwan

Papur Bro Dyffryn Ogwen

Rhifyn 472 · Rhagfyr 2016 · 50c

Plant meithrin yn barod i gychwyn yr eisteddfod fore Sadwrn.

Tarian Perfformiad Cerddorol Gorau - Anest Bryn, Ysgol Penybryn.

Nadolig Llawen

A welwn seren leni - i'n harwain
Un hwyr tua'r Geni?
O'n glannau i'r goleuni
Eto down i'th lety Di?

Dilwyn Owen

Gwasanaeth Nadolig Cymunedol

yng Nghapel Jerusalem

**Nos Sul, Rhagfyr 18
am 7.00pm**

Dewch i ddathlu'r Ŵyl yng
nghwmni

**Côr Meibion y Penrhyn
Côr y Dyffryn
Corau Ysgol Dyffryn Ogwen
ynghyd ag unigolion**

Mynediad am ddim!
Gwneir casgliad at achos dyngarol

Croeso cynnes i bawb

Llwyfan Neuadd Ogwen ar ddiwedd seremoni'r cadeirio.

RHAGOR O LUNIAU O EISTEDDFOD GADEIRIOL DYFFRYN OGWEN TU MEWN.

Panel Golygyddol

- Derfel Roberts**
☎ 600965
hylaw@btinternet.com
- Ieuan Wyn**
☎ 600297
cylch@tiscali.co.uk
- Lowri Roberts**
☎ 600490
l.roberts11@btinternet.com
- Dewi Llewelyn Siôn**
☎ 07940 905181
dewision@hotmail.co.uk
- Fiona Cadwaladr Owen**
☎ 601592
fionaowen28@gmail.com
- Siân Esmor Rees**
☎ 600427
sian_esmor@btinternet.com
- Neville Hughes**
☎ 600853
nev_hughes@btinternet.com
- Dewi A Morgan**
☎ 602440
dewimorgan@live.co.uk
- Trystan Pritchard**
☎ 07402 373444
trystanrp1@gmail.com
- Walter a Menai Williams**
☎ 601167
waltermenai@yahoo.co.uk

Swyddogion

Cadeirydd:
Dewi A Morgan, Park Villa,
Lôn Newydd Coetmor,
Bethesda, Gwynedd
LL57 3DT ☎ 602440
dewimorgan@live.co.uk

Trefnydd hysbysebion:
Neville Hughes, 14 Pant,
Bethesda LL57 3PA
☎ 600853
nev_hughes@btinternet.com

Ysgrifennydd:
Gareth Llwyd, Talgarnedd,
3 Sgwâr Buddug, Bethesda
LL57 3AH
☎ 601415
garethllwyd197@btinternet.com

Trysorydd:
Godfrey Northam, 4 Llwyn
Bedw, Rachub, Llanllechid
LL57 3EZ ☎ 600872
godfreydnortham@hotmail.co.uk

Y Llais drwy'r post:
Owen G Jones, 1 Erw Las,
Bethesda, Gwynedd
LL57 3NN ☎ 600184
post@llaisogwan.com

Golygydd y mis

Golygwyd rhifyn y mis hwn gan
Dewi Llewelyn Siôn.

Golygydd mis Ionawr fydd
Dewi A. Morgan,
Park Villa,
Lôn Newydd Coetmor,
Bethesda, LL57 3DT. (01248) 602440
dewimorgan@live.co.uk

Pob deunydd i law erbyn
dydd Mercher, 4 Ionawr
os gwelwch yn dda.
Plygu **nos Iau, 19 Ionawr**,
yng Nghanolfan Cefnfaes am 6.45.

Cyhoeddir gan
Bwyllgor Llais Ogwan
@Llais_Ogwan

Cysodwyd gan Elgan Griffiths,
elgangriffiths@btinternet.com
Argraffwyd gan y Lolfa

Nid yw pwyllgor Llais Ogwan na'r panel
golygyddol o angenrheidrwydd yn cytuno
â phob barn a fynegir gan ein cyfranwyr.

Llais Ogwan ar CD

Gellir cael copi trwy gysylltu â Bryn yn
swyddfa'r deillion, Bangor
01248 353604

Os gwyddoch am rywun sy'n cael
trafferth â'i olwg, ac a hoffai dderbyn
copi o'r Llais ar CD bob mis, cysylltwch
ag un o'r canlynol:

Gareth Llwyd ☎ 601415
Neville Hughes ☎ 600853

Mae Llais Ogwan ar werth
yn y siopau isod yn Nyffryn Ogwen:

Londis, Bethesda
Siop Ogwen, Bethesda
Cig Ogwen, Bethesda
Tesco Express, Bethesda
Spar, Bethesda
Siop y Post, Rachub

Archebu
trwy'r
post

Gwledydd Prydain - £20
Ewrop - £30
Gweddill y Byd - £40

Owen G. Jones, 1 Erw Las, Bethesda,
Gwynedd LL57 3NN
post@llaisogwan.com ☎ 01248 600184

Dyddiadur y Dyffryn

2016
Rhagfyr

- 18 Gwasanaeth Nadolig y Plant
a'r Bobol Ifanc. Capel Carmel
Llanllechid am 4.00yp.
- 18 Gwasanaeth Nadolig Cymunedol.
Capel Jerusalem am 7.00.
- 27 Band Pres Llareggub, Candelas,
Yr Eira yn Neuadd Ogwen.

2017
Ionawr

- 05 Sefydliad y Merched Carneddi.
Cenfaes am 7.00.
- 09 Cymd. Hanes D. Ogwen. Angharad
Tomos. Festri Jerusalem am 7.00.
- 12 Cymdeithas Jerusalem. Alun
Pritchard. Festri am 7.00.
- 14 Marchnad Ogwen. Neuadd Ogwen.
9.30 - 1.30.
- 19 Plygu Llais Ogwan. Cefnfaes am
6.45.
- 20 a 21 PANTO Bali Wali Honco yn
Neuadd Ogwen.

Clwb Cyfeillion
Llais Ogwan

Gwobrau Rhagfyr

- £30.00 (51) Dr. Einir M. Young,
Bro Emrys, Talybont.
- £20.00 (31) Alwenna Puw,
Cefn y Bryn, Bethesda.
- £10.00 (147) Olwen Williams,
Cilfynydd, Ffordd
Carneddi.
- £5.00 (119) Helen Wyn Williams,
5 Llwyn Bleddyn, Rachub.

Gwobrau Blynnyddol

- £100.00 (95) Gwyneth Morris,
Gwaun Gwiall, Gerlan.
- £60.00 (137) Joan E. Griffith,
15 Glan Ffrydlas, Bethesda.
- £40.00 (103) Gwen Ellis, Pant y
Gwair Uchaf, Pont y Pandy.
- £20.00 (56) Ann Evans,
Penisarwaun.

EGLWYS UNEDIG
BETHESDA
LLENWI'R CWPAN

Dewch am sgwrs a phaned
Bob bore **dydd Iau** rhwng **10.00** o'r
gloch a hanner dydd

Ariennir yn Rhannol gan
Lywodraeth Cymru

Panto newydd Pesda

Rai misoedd yn ôl cyhoeddodd Llais Ogwan fod criw o bobl leol yn mynd ati i geisio ail-sefydlu Cwmni Drama'r Llechen Las. Y newyddion da ydi eu bod nhw wedi llwyddo, a bod cynhyrchiad cyntaf y cwmni ers dros ddegawd ar fin cael ei lwyfannu.

Bali Wali Honco ydi enw'r sioe, a bydd cyfle i chi ei gweld hi yn Neuadd Ogwen nos Wener, 20 Ionawr a phnawn Sadwrn, 21 Ionawr 2017. Beth ar y ddaear ydi Bali Wali Honco, meddech chi? Wel, mae'n bantomeim wedi ei ysgrifennu gan Gaynor Elis-Williams, Carneddi. Ac yn driw i draddodiad y pantos gorau, mae hi'n stori am dda a drwg, sy'n cynnwys hiwmor, caneuon a thipyn bach o ramant hefyd - y rysait perffaith am adloniant i'r teulu i gyd!

Mae Cwmni Drama'r Llechen Las yn cyfarfod bob nos Iau yn Neuadd Ogwen rhwng 8 a 9 o'r gloch. Cyn hynny, mae menter newydd gan y Neuadd ei hun yn cael ei chynnal - sef Clwb Drama Cawia, dosbarthiadau drama i blant a phobl ifanc. Roedd sefydlu dosbarthiadau o'r fath yn freuddwyd gan Dilwyn Llwyd, Rheolwr y Neuadd, ers tro, ac fe roddodd ail-sefydlu'r Llechen Las gyfle iddo wireddu'r freuddwyd honno gan fod rhywfaint o gydweithio rhwng y Cawia a'r Llechen Las.

Erbyn hyn, mae dau ddosbarth Clwb Drama Cawia yn cyfarfod yn y Neuadd rhwng 6 a 7 ac yna rhwng 7 ac 8 bob nos Iau dan arweiniad Angharad Llwyd Beech. Mae Angharad (sydd hefyd yn ohebydd y Llais yn Rachub a Llanllechid) yn actores broffesiynol sydd wedi ymwneud ag ysgrifennu a chynhyrchu sioeau i blant ers ei dyddiau'n ddisgybl yn Ysgol Glan Clwyd. Fe fydd actorion ifanc Clwb Drama Cawia yn rhan o'r sioe Bali Wali

Honco - ac maen nhw'n edrych ymlaen yn fawr at hynny.

Dywedodd Angharad wrth y Llais: "Mae'r plant wedi cyffroi'n lân ac wrth eu boddau'n ymarfer tuag at y panto. Mi fydd yn brofiad gwych iddyn nhw fod yn rhan o'r cynhyrchiad - y cyntaf o lawer, gobeithio."

Mae Bali Wali Honco'n cael ei chyfarwyddo gan Lowri Evans o Lanllechid, sy'n cyfarwyddo Rownd a Rownd wrth ei gwaith bob dydd ond yn cyfarwyddo sioe lwyfan am y tro cyntaf erioed, ynghyd â Gaynor ac Angharad. Geiriau Lowri, pan ddarllenodd hi'r sgript am y tro cyntaf, oedd "Mae'n hollol boncysr!" Pam ei bod hi'n dweud hynny? Bydd rhaid i chi fynd i Neuadd Ogwen ar 20 neu 21 Ionawr er mwyn canfod hynny! Prynwch eich tocynnau'n fuan o Siop Ogwen neu o wefan y Neuadd (www.neuaddogwen.com).

Rhoddion i'r Llais

- £100.00** Cyngor Cymuned Llanddeiniolen.
- £5.00** Er cof am fy mab, David Werner Pritchard, a fu farw ar 27 Rhagfyr 2002 yn 32 oed. Hefyd fy mrawd, Trevor Vaughan Pritchard, a fu farw ar 16 Rhagfyr 1965 yn 23 oed. Oddi wrth David Pritchard, Rhes Elfed, Bethesda. "Cwsg nes gweld ein gilydd eto".
- £10.00** Glenys Wyn Lloyd Jones, 24 Glan Ffrydlas, Bethesda.
- £20.00** Er cof am William John Evans, 15 Ffordd Llanllechid (helper Siôn Corn). Hefyd Glenys Evans, Ceunant, (Anti Glen), oddi wrth Gwil Rees, Karen, Tom a'r teulu i gyd.
- £6.50** Rownd Lynn Ashton, St. Ann's.
- £10.00** Er cof am Raymond Williams (Rhes Douglas gynt) a fu farw ar 24 Rhagfyr, oddi wrth Barbara a'r teulu.
- £20.00** Er cof annwyl am Brenda Owen, Ffordd Ffrydlas, oddi wrth Selwyn, Alwena, Nerys a Medwyn.
- £10.00** Mr Emyr Wyn Williams, Porthaethwy
- £5.00** Di-enw, Bangor
- £20.00** Er cof am Gwyn Davies ar ei ben-blwydd ar Rhagfyr 8fed oddi wrth Angela a'r plant, Mam a Dad, Paul, Sioned a'r genod
- £20.00** I gofio'n annwyl am benblwydd nain a hen nain a, sef Mrs Margaret Jones 2 Penrhyn Terrace, Rhiwlas, Rhagfyr 1af oddi wrth Menai, Margaret, Elwyn a'r teulu oll.
- £10.00** Mrs Joan Jones, Cemaes, Ynys Môn
- £50.00** Jois Snelson, Dinbych a Bryn Roberts, Caerdydd er cof am Caeron a Nancy Roberts, Erw Faen, Tregarth
- £10.00** Mrs Donna Coleby, Preston
- £10.00** Dr Gwen Gruffudd, Rhostryfan
- £10.00** Elwyn a Bet Jones, Bontnewydd
- £10.00** Dr Elwyn Hughes, Ystradgynlais
- £10.00** Mrs Mair Pritchard, Llandudno
- £25.00** Er cof am Rhiannon Rowlands oddi wrth Arthur a'r teulu
- £16.00** Mr Huw Brown, Y Swistir
- £10.00** Mrs E V Amos, Glanogwen, Bethesda

Diolch yn fawr

Braichmelyn

Rhiannon Ifans, Glanaber, Pant, Bethesda ☎ 600689

Diolch

Dymuna Kath Hasnip, 50 Braichmelyn, ddiolch i'w chymdogion a'i ffrindiau i gyd ym Mraichmelyn a Bethesda am eu caredigrwydd yn dilyn colli Deirdre ar 17 Tachwedd. Gwerthfawrogwyd yn fawr yr holl gardiau a rhoddion hael tuag at Gymdeithas Dementia. Diolch o galon!

Cydymdeimlwn â Kath 150 Braichmelyn yn ei phrofedigaeth yn colli ei ffrind annwyl Diedrie Pettit a fu farw yn dawel ar ôl salwch blin. Byddwn ninnau'n gweld ei cholli pan fyddai'n mynd a'r cwn am dro.

Anfonwn ein cofion dros yr Ŵyl at Mrs Eirlys Jones (anti Eirlys) 4 Braichmelyn, yr un hynaf o'r trigolion.

Cydymdeimlwn â Mr a Mrs David Jones ac Annwen 3 Gernant yn eu profedigaeth o golli mam a nain hoffus iawn sef Mrs Betty Jones Glanogwen gynt.

Rachub a Llanllechid

Angharad Llwyd Beech,
Garnedd Lwyd, 7 Llwyn Bedw LL57 3EZ
angharadllwyd@hotmail.com

Capel Carmel

Trefn Gwasanaethau
Rhagfyr 18 Oedfa Nadolig am 4.00yp.
Rhagfyr 25 Gwasanaeth Bore Nadolig.
Ionawr 1 Gweinidog – Cymun
Ionawr 8 Oedfa'r Ffordd
Ionawr 15 Parchg. Dylan Rhys Parry

Oedfaon am 5.00yp oni nodir yn wahanol.
Croeso cynnes i bawb.

Ysgol Sul am 10.30 yb.
Clwb Dwylo Prysyr, nos Wener am 6.30 yh.
Anfonwn ein cofion a'n dymuniadau gorau
at yr aelodau sy'n sâl, a dymunwn Nadolig
dedwydd i'n holl aelodau a Blwyddyn
Newydd Dda.

Marw

Ar 23 Tachwedd bu farw Mrs. Anne Evans,
17 Ciltrefnus, Gerlan, priod annwyl Mr.
Arfon Evans, mam hoffus Carolyn, Ian
a Paula, nain a hen nain, a chwaer i Mrs.
Mair Thomas, Glan Ogwen. Fel ei chwaer
roedd yn aelod o Gapel Carmel.
Bu'r gwasanaeth yn y capel a mynwent
Coetmor ar ddydd Mercher, 30 Tachwedd.
Gwasanaethwyd gan ei gweinidog, y
Parchedig John Pritchard a'r Parchedig
Dafydd Coetmor Williams gyda Mrs.
Helen Williams wrth yr organ. Anfonwn
ein cydymdeimlad atoch fel teulu i gyd.

Dosbarth Gwau Carmel

Dyma rai o'r merched fu'n brysur yn gwau
capiau, sgarffiau a menyg i'w hanfon i

"Blentyn y Nadolig". Mae rhai yn parhau
i wau plancedi. Diolch iddynt i gyd am eu
gwaith diwyd drwy'r flwyddyn. Mae croeso
i unrhyw un ymuno a'r dosbarth sydd yn
cael ei gynnal bob yn ail bnawn Llun o
Fedi hyd ddiwedd Mai.

Cyfarchion Nadolig

Ni fydd Mrs Beti Jones 11, Ffordd Tan y
Bwlch yn anfon cardiau Nadolig eleni,
ond hoffai ddymuno nadolig llawen
a blwyddyn newydd dda i'w theulu a'i
ffrindiau i gyd.

Clwb Llanllechid

Pnawn Mercher 23 o Dachwedd
cynhaliwyd cinio Nadolig y clwb yn yr Iard
Gychod. Cafwyd cinio ardderchog a phawb
wedi mwynhau yn arw. Cafodd pawb
anrheg i fynd adref.
Bydd y clwb yn cyfarfod yn y flwyddyn
newydd ar Ionawr 18fed.

Swydd Newydd

Llongyfarchiadau i Jasmie Carson 6 Llwyn
Bedw ar ei swydd newydd yn Ysbyty
Gwynedd. Pob hwyl i ti.

Cyfarchion Nadolig

Ni fydd Elfed Evans 12 Hen Barc
Llanllechid yn anfon cardiau Nadolig
eleni ond hoffai ddymuno Nadolig Llawen
a Blwyddyn Newydd Dda i'w ffrindiau,
cymdogion a'r teulu pell ac agos.
Diolch i Elfed Evans am ei rodd caredig i'r
Llais.

Eisteddfod Dyffryn Ogwen

Llongyfarchiadau mawr i blant a phobl
ifanc Rachub a Llanllechid ar eich
llwyddiant yn Eisteddfod Dyffryn Ogwen.
Diolch hefyd i staff Ysgol Llanllechid am
eu hymroddiad wrth ddysgu'r plant.

To ar yr Ysgoldy

Erbyn diwedd mis Tachwedd rhoddwyd to
newydd ar ysgoldy Capel Carmel ar gyfer
yr ysgol Sul, gweithgareddau'r capel, y
cymdeithasau lleol ac etholiadau. Wedi i'r
tri capel arall ac Eglwys Llanllechid gau,
Carmel yw'r unig addoldy sydd yn agored
yn Ward Rachub a phentref Llanllechid.
Rhoddwyd Capel Bethel ar werth trwy
ocsiwn yn ddiweddar.

Llwyn Bedw

Mae pob plot ond un yn Llwyn Bedw
wedi'i werthu ac mae gobaith y bydd yr
ystad wedi'i gorffen ymhen tair blynedd.
Mae cais wedi'i wneud i drosglwyddo'r
rhan ohoni sydd yn Ward Llanllechid
Uchaf i Ward Rachub gyda chefnogaeth
Cyngor Bethesda a chyngor Llanllechid.

Llifogydd

Yn anffodus, effeithiodd llifogydd mis
Tachwedd yn andwyol ar ran o Tyddyn
Canol ac mae'r cyngor Sir yn edrych i
mewn i'r broblem.

Royal Oak

Unwaith eto, aeth nifer o bobl i'r Royal
Oak i wylïo'r gemau rygbi rhyngwladol yr
Hydref. Cynhelir dartiau noddedig yno ar
Ragfyr 17eg.

Siop Bost

Er bod Siop Bost Llanllechid wedi bod ar
y farchnad ers dros ddwy flynedd a'r pris
wedi ei ostwng yn sylweddol, ni chafwyd
cais llwyddiannus amdano eto. Gobeithio
na fyddwn yn colli'r adnodd gwerthfawr
hwn. Hon yw'r unig siop sydd ar ôl yn
Rachub wedi i sawl siop arall gau ar
ddiwedd y ganrif ddiwethaf.

Cais a chyfarchion

Cafodd cymdeithasau'r ardal eu hatgoffa
gan y Cynghorydd Godfrey Northam
ei bod hi'n amser i wneud cais i gyngor
Bethesda am rodd os ydynt angen arian.
Dymunwn yn dda i'w wraig Jean wedi
ei hail ymweliad ag ysbyty Whiston ar
ddechrau mis Rhagfyr.

CHRIS GRIFFITHS

Trwsio ffenestri upvc, drysau,
cloeau, bachau, twll llythrau ac
unedau gwydr wedi chwythu

18 Mill Lodge
Llandegfan
Ynys Môn
LL59 5YB

☎ 01248 713 369 neu 07813 455653

Yn ddiweddar, aeth criw o ddisgyblion o Ysgol Llanllechid, eu hathro, Mr Stephen Jones, a rhai o aelodau Balchder Bro Dyffryn Ogwen, i godi sbwriel o gwmpas Lôn Bach Odro a Phlas Ffrancan. Casglwyd llawer iawn o fagiau duon o sbwriel. Hoffai Ann Williams, ar ran Balchder Bro Dyffryn Ogwen, ddiolch yn

fawr iawn i'r disgyblion, a Mr Stephen Jones, ac aelodau Balchder Bro, am roi o'u hamser i dacluso rhan o'r dyffryn. Yn y llun gwelir disgyblion Ysgol Llanllechid, Mr Stephen Jones, ac aelodau o Balchder Bro Dyffryn Ogwen, gyda'r sbwriel y bu iddynt ei gasglu mewn amser byr.

DAFYDD CADWALADR

Cynhyrchion Coedlannol

Coed Tân - Llwythi bach a mawr

Ysglodion pren i'r ardd

Ffensio a thorri coed

Asiant system gwresogi trwy losgi coed

01248 605207

Gareth Williams

Trefnydd Angladdau

Crud yr Awel

1 Ffordd Garneddwen

Bethesda

Ffôn: (01248) 600763 a 602707

GWASANAETH DYDD A NOS

CHWILAIR

PONTYDD

Yn y chwilair mis yma mae enw DEUDDEG PONT YNG NGHYMRU. Mae un cliw wedi ei ddangos yn barod. A oes modd i chwi ddod o hyd i'r gweddill? (Mae LL, CH, DD, TH, acyb yn un llythyren yn y Gymraeg, ond i bwrpas y chwilair dangosir hwynt fel dwy lythyren ar wahân).

Atebion gydag enw a chyfeiriad i Andre Lomozik, Zakopane, 7 Rhos y coed, Bethesda, Bangor, Gwynedd LL57 3NW, erbyn Ionawr 3ydd . Bydd gwobr o £10 i'r enw cyntaf allan o'r het. Os na fydd unrhyw un wedi canfod y deuddeg, yna'r rhif agosaf fydd yn cael y wobr.

'Rwyf wedi enwi deuddeg pont yng Nghymru y mis yma, mae rhai yn lleol ac eraill hyd a lled y wlad. Byddwch yn ofalus gan fy mod wedi gadael allan y gair PONT ar ddechrau rhai ohonynt ac wedi ei gynnwys gyda rhai eraill. Diolch am y cardiau Nadolig y flwyddyn yma eto, ac am y gefnogaeth ar hyd y flwyddyn. Dymunaf Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i chwi oll. Anghofiais enwi yr ail person a gafodd yr atebion cywir yn Hydref, ymddiheuriadau i chi Dilys A. Pritchard-Jones. **Dyma atebion Tachwedd**:- Bernard Knight; Bill Frost; Brian Josephson; David Edward Hughes; Donald Watts Davies; Edward George Bowen; Martha Hughes Cannon; Ronald M. Lockley; Walter Davies; William Frost; William Jones; William Robert Grove. **Dyma enwau'r rhai a gafodd**

A	A	W	F	H	R	I	E	J	L	C	M	P	B	V	B	H	X	J	U
I	S	V	S	P	A	N	D	Y	H	E	O	I	M	G	V	H	M	D	W
H	U	Z	M	X	D	V	A	D	D	N	N	A	P	A	U	Q	U	S	O
F	R	P	Y	Q	Z	O	G	B	T	R	H	C	U	M	W	N	O	Y	R
I	A	S	G	Z	B	U	L	A	E	T	F	P	D	X	U	P	W	R	H
C	Q	H	W	O	E	R	R	Y	H	R	W	O	Y	E	E	G	E	O	M
H	E	P	T	T	L	F	I	C	D	L	M	B	B	C	U	U	J	P	L
T	M	I	V	V	Y	G	D	T	L	D	C	O	B	B	F	R	F	O	G
J	V	I	I	N	R	R	N	P	A	X	H	I	M	H	T	T	O	S	K
O	P	W	A	R	C	M	E	E	K	N	C	I	B	O	R	C	X	V	R
Y	H	C	S	T	M	N	R	E	B	F	N	Y	R	J	D	Z	H	B	C
W	H	O	S	C	M	R	A	I	X	Y	N	I	I	I	L	X	J	J	M
B	W	T	E	A	X	M	D	X	K	F	T	U	A	P	O	C	Q	Y	O
I	L	F	E	E	R	Z	Q	R	O	C	T	N	D	G	W	N	S	L	Z
E	B	N	E	A	J	K	J	C	L	N	L	R	A	V	O	G	N	J	P
W	T	S	W	R	N	A	L	L	R	W	A	F	T	N	O	P	E	P	G
S	O	P	O	N	T	R	H	Y	D	Y	G	O	F	W	J	J	R	Q	U
L	F	S	V	T	X	L	L	A	N	G	O	L	L	E	N	E	F	U	G
H	S	L	Z	E	A	F	B	O	R	T	H	X	I	W	T	Z	A	H	K
V	A	G	B	N	K	A	D	S	I	K	O	G	D	H	B	S	H	I	U

yr ateb cywir: Merfyn a Laura Jones, Halfway Bridge, Bangor; Rosemary Williams, Tregarth; Elizabeth Buckley, Tregarth; Doris Shaw, Bangor; Gwenda Roberts, Rhosmeirch; Alwyn Rowlands, Tregarth; Bryn Evans, Ystad Coetmor, Bethesda; Margaret

Williams, Rhos y Coed, Bethesda; Elfed Bullock, Maes y Garnedd, Bethesda; Mair Jones, Ffordd Bangor, Bethesda. **Enillydd Tachwedd oedd** Gwenda Roberts, Gorwel Deg, Rhosmeirch, Ynys Môn. LL77 7SJ.

Bethesda

Fiona Cadwaladr Owen, Bryn Meurig Bach, Coed y Parc,
Bethesda, LL57 4YW ☎ 601592

Joe Hughes, Awel y Nant, Ffordd Ffrydlas,
Bethesda ☎ 601902

Eglwys Crist Glanogwen
Gwasanaethau
18 Rhagfyr: 4ydd Sul yr Adfent - Cymun Bendigaid (11.00yb)
24 Rhagfyr : Noswyl y Nadolig - Wrth y Preseb (4.00yp)
Croeso cynnes iawn i deuluoedd gyda phlant ifanc i ymuno i syllu ar y preseb a gwerthfawrogi y noson sanctaidd hon
24 Rhagfyr Cymun y Nadolig (9.00yb)
25 Rhagfyr :Y Nadolig - Cymun y Nadolig (10.00yb)
1 Ionawr; Dim gwasanaeth yn yr eglwys, (gweler manylion gwasanaethau Mynydd Llandegai, Pentir, Tregarth, Llandegai a Talybont os gwelwch yn dda.)

Rydym yn estyn croeso cynnes iawn i bawb i ddathlu y Nadolig hefo ni, cynulleidfa Eglwys Crist, a dymunwn Nadolig dedwydd i bawb.

Llwyddiant Hogyn Arall o Fethesda
Mae’n bleser mawr gennym gyhoeddi for Dr. Mathew Hughes, gynt o Fethesda, ond yn nawr yn byw ym Melton Mowbray, wedi derbyn swydd fel Athro mewn Entrepreneuriaeth ac Arloesedd ym Mhrifysgol Loughborough. Bydd yn dechrau ei swydd newydd ym mis Chwefror. Llongyfarchiadau mawr iddo!
“Da ni’n hynod o falch o Mathew a Paul. Mae’r ddau wedi gweithio’n hynod o galed i gyrraedd y safon o fod yn Athro. Mae’n anghyffredin fod gennym ddau Athro yn ein teulu, ac yn enwedig am eu bod yn efeilliaid” medd Janet a Dennis.
Mae Paul eisioes wedi dechrau fel Athro ym Mhrifysgol De Montfort yn Leicester ac mae’n mwynhau ei yrfa yn arw iawn.
Be nesaf tybed i’r ddau frawd? Enwogrwydd a ffortiwn efallai? Ond gwyddom mai

iechyd a hapusrwydd sydd yn bwysig i’r hogiau. Cawsant gefnogaeth a chariad teuluol dros yr holl flynyddoedd o astudio ac mae’r gwaith caled wedi talu’n ôl rwan. DA IAWN CHI!

Diolch
Dymuna Sandra ac Emlyn Williams, Allt Penybryn a’r teulu ddiolch o galon i bawb am eu cydymdeimlad tuag atynt pan gollwyd Lona, eu merch, mor sydyn ac annisgwyl.
Diolch i swyddogion Capel Jerusalem am gael cynnal yr angladd yno, ac i’r gynulleidfa fawr a ddaeth yno i ffarwelio â Lona.
Diolch arbennig i Gareth Williams, y trefnydd angladdau, am wasanaeth sensitive ac am ei ofal caredig trostynt ar yr achlysur trist yma.
Mae pob gwasanaeth gafodd ei dderbyn yn cael ei werthfawrogi yn fawr iawn.

Dymuna Deiniol Williams (Bingley, Swydd Efrog), brawd Gwen Davies, Tanysgafell Isaf, ddiolch yn fawr am y cardiau a’r cyfraniadau ariannol a dderbyniodd ef a’r teulu yn dilyn ei brofedigaeth o golli ei briod, Dorothy. Cyflwynir y cyfraniadau i sefydliad Marie Curie.

Cydymdeimlo
Bu sawl teulu mewn profedigaeth yn ddiweddar ac anfonwn ein cydymdeimlad atynt i gyd:

Mrs. Jennie Jones, 11 Bryn Caseg a’r teulu wedi colli ei brawd yng nghyfraith, Mr. Oscar Jones, Tregarth.

Mrs. Mair Thomas a’r teulu, Glanogwen, wedi colli ei chwaer, Mrs. Anne Evans, Ciltrefnus.

Mr. Douglas Hughes a’r teulu, 18 Abercaseg. Bu farw brawd Douglas, sef Arwyn (Alan)

Vaughan Hughes yn ei gartref ym Mhrestatyn ar 6 Tachwedd. Roedd yn 75 mlwydd oed, yn briod â Rose, yn dad i bedwar ac yn daid i bump o blant. Gadawodd Arwyn yr ardal hon flynyddoedd lawer yn ôl i ddilyn gyrfa yn y fyddin.

Yn ddisymwrth wedi gwaeledd byr ar Dachwedd 21ain bu farw Mrs Vera Parry, Erw Las. Roedd yn wraig i’r diweddar Percy ac yn fam annwyl i Vivien, Amanda a’r diweddar Keith, mam yng nghyfraith i Ruth, Gavin ac Andrew a nain dyner i Christopher, Laura, Sophie, Thomas, Hannah ac Elin. Roedd Vera yn adnabyddus i bawb yn yr ardal gan bod y teulu wedi rhedeg Siswrn Arian ar y Stryd Fawr am nifer o flynyddoedd. Cynhaliwyd ei hangladd yn Eglwys Glanogwen ac Amlosgfa Bangor ar Dachwedd 25ain. Cymerwyd rhan yn y gwasanaeth gan ei hwyrion a’i hwyresau ac fe chwaraeodd Elin y soddgrwth yn yr amlosgfa er cof am ei nhain.

Dymuna teulu Mrs Vera Parry ddiolch i bawb am bob arwydd o gydymdeimlad a’i geiriau caredig yn ystod eu profedigaeth ac am eu rhoddion hael tuag at Ymchwil Cancr a’r British Lung Foundation.

Llongyfarchiadau
Llongyfarchwn Manon Hughes, Bontuchaf ar lwyddo yn ei phrawf gyrru.

Penblwydd Arbennig
Ar 21 Tachwedd dathlodd Mr. John Wyn Jones, Ffordd Bangor, ei benblwydd yn 70 oed. Llongyfarchiadau i ti John.

Deunaw Oed
Ar 11 Tachwedd dathlodd Trystan Walker, Glanogwen, ei benblwydd yn ddeunaw mlwydd oed. Llongyfarchiadau oddi wrth y teulu i gyd.

Babi Newydd
Ar 8 Tachwedd, yn Muscat, Oman, ganwyd Maccsen Tomos Mellor, mab i Sasha a Phil, a brawd bach newydd i Medi

Lois. (gynt o Bryn Caseg). Llongyfarchiadau i chwi fel teulu ar achlysur mor hapus.
Llongyfarchiadau hefyd i nain a taid Garneddwen, sef Wendy a John, ac i Mr. Jack O. Roberts, Pen y Bryn, ar ddod yn hen daid unwaith eto.

Marw
Mrs. Vera Parry
Ar 13 Tachwedd, yn sydyn yn Ysbyty Gwynedd, bu farw Mrs. Vera Parry, Erw Las, yn 79 mlwydd oed. Priod annwyl y diweddar Mr. H.P. Parry (Percy), mam Vivien, Amanda a’r diweddar Keith a mam yng nghyfraith i Gavin, Andrew a Ruth. Nain hoffus Chris, Laura, Sophie, Hannah, Thomas ac Elin. Bu Vera a’r genod yn rhedeg siop trin gwallt “Siswrn Arian” ar y Stryd fawr ym Methesda am sawl blwyddyn.
Bu ei hangladd ddydd Gwener, 18 Tachwedd, yn Eglwys Crist Glanogwen ac Amlosgfa Bangor. Gwasanaethwyd gan y Parchedig John Mathews, a chafwyd teyrnged i nain gan yr wyrion. Mrs. Christine Edwards oedd wrth yr organ. Cydymdeimlwn â chwi fel teulu yn eich colled fawr.

Mr. Oliver Francis Cross
Yn Ysbyty Eryri ar 21 Tachwedd, bu farw Mr. Oliver Francis Cross, 11 Adwy’r Nant, yn 78 mlwydd oed. Priod Mrs. Jean Cross a thad Steven ac Ann, Sandra a Garry, a Sharon a Lewis. Taid i Bryn, Rebecca, Rhys, Mathew, Sioned, Lucas, Kyle, Lyla ac Osian. Hen daid i Amila, Owain ac Esme. Gŵr tawel a pharchus oedd Olly ac yn hoff o sgwrs â phawb.

Bu’r gwasanaeth angladdol yn Eglwys Crist Glanogwen a mynwent Eglwys Coetmor, ddydd Sadwrn, 26 Tachwedd, gyda’r Barchedig Christina McCrea yn gwasanaethu a Mrs. Christine Edwards wrth yr organ. Cafwyd teyrnged i taid gan Bryn. Cydymdeimlwn â chwi Jean a’r teulu i gyd.

Mrs. Elizabeth Jones
Yng nghartref Plas Heddi, Bangor, ar 27 Tachwedd, yn 89 mlwydd oed, bu farw

Mrs. Elizabeth Jones, gynt o
Glanogwen. Priod y diweddar
Mr. Thomas Lloyd Jones, a mam
Teresa, Dafydd a Michael. Roedd
hefyd yn nain annwyl.

Cynhaliwyd ei hangladd ddydd Gwener, 2 Rhagfyr, gyda gwasanaeth ym Mynwent ac Eglwys Coetmor. Anfonwn ein cydymdeimlad at y teulu oll.

Ysbyty

Bu sawl un yn yr ysbyty yn ystod y mis. Da deall fod rhai wedi dychwelyd gartref ac yn gwella. Cofion cynnes atoch i gyd: Mrs. Amber Prytherch, Maes Coetmor; Mrs. Edwina Rowlands, Abercaseg; Mrs. Noreen Jones, Adwy'r Nant; Mrs. Gwen Davies, Tanysgafell; Mrs. Joyce Jones, Maes y Garnedd; Mrs. Eleanor Morris, Rhos y Nant; Mrs. Joan Parry, Abercaseg; Mr. Brian Jones, Carneddi; Mr. Elfed Evans, Hen Barc; Mr. Gareth Adams, Abercaseg; Mr. Arthur Williams, Pen y Bryn.

Gorffwysfan, Stryd Fawr

Ar fore oer a gwlyb ddydd
Mercher, 9 Tachwedd, aeth criw
o 44 o aelodau a chyfeillion
ar wibdaith i'r Wyddgrug a
Brychdyn. Diolchwyd am y
trefniadau gan y cadeirydd, Mr.
Elfed Bullock.

Cyfeillion Ysbyty Gwynedd

Ar nos Sadwrn, 19 Tachwedd, yng Nghlwb Peldroed Bangor, cynhaliwyd noson codi arian tuag at waith "Y Cyfeillion" yng nghwmni "ELVIS", sef y Parchedig Wynn Roberts. Cafwyd noson arbennig o dda gyda phawb wedi mwynhau. Elw'r noson oedd £2,700.00.

Mae ein diolch yn fawr i Wynn,
Tesco Bangor, y Clwb Peldroed
ac i bawb am yr holl roddion a'r

gwobrau raffl. Diolch yn fawr
iawn i'r aelodau a fu'n trefnu'r
noson, sef Jean, Margaret, Kath a
Ceinwen.

Cafwyd dau ddiwrnod o gasglu yn ystod mis Tachwedd yn siopau Tesco, Bangor, a'r Co-op, Llanfairfechan. Diolch i'r casglwyr a'r trefnwyr am eu gwaith.

Cynhelir Gwasanaeth
Carolau'r Cyfeillion ar nos Sul,
18 Rhagfyr, yn Eglwys Pedr Sant,
Niwbwrch, am 7 o'r gloch. Wedi'r
gwasanaeth bydd lluniaeth
ysgafn ar gael. Diolch i Norman
am drefnu.

Diolch

Dymuna Jean Cross, Steven,
Sandra a Sharon ddiolch i bawb
am eu geiriau o gydymdeimlad
ar golli gŵr, tad a thaid annwyl.

Diolch am yr holl gardiau a rhoddion er cof am Olly tuag at Hosbis yn y cartref a'r "Palliative Care". Diolch o galon i bawb!"

Dymuna Awenna, Sue a Gill ddiolch o galon i bawb am bob arwydd o gydymdeimlad a dderbyniwyd yn ddiweddar ar ôl colli gwr a thad annwyl iawnsef Alun Hughes o Faes Coetmor. Derbyniwyd rhoddion o £740 er cof am Alun ac mae'r arian wedi ei rannu rhwng Meddygfa Bethesda a Hospis yn y Cartref.Gwynedd a Mon. Diolch i bawb.

Cyfarchion

Mae Sioned Carran sydd yn
Invercargill, Seland Newydd,
yn dymuno Nadolig Llawen a
Blwyddyn Newydd Dda i'w holl
ffrindiau ym Methesda.

Ni fydd Awenna Hughes
Maes Coetmor yn anfon
cardiau Nadolig eleni. Mae hi
am ddymuno Nadolig Llawen i
bawb o'i theulu a'i ffrindiau.

Sefydliad y Merched Carneddi

Ar Ragfyr 1af cynhaliwyd ein cyfarfod misol mewn lleoliad gwahanol i'r arfer! Y rheswm, yn syml oedd ein bod yn cael ein cinio Nadolig! A'r lleoliad oedd y Pafiliwn Criced yn Llandegai. Rhoddodd ein llywydd groeso cynnes i'r aelodau i'r cinio, ac ymddiheurodd ar ran rhai o'r aelodau oedd yn methu bod yn bresennol, sef Mrs Glenys Jones a Gwenno Roberts. Y ddwy heb fod yn dda ers tro - ond yn gwella. Anfonwn ein cofion atynt.

Yn anffodus, nid oedd
Gwen Davies yn gallu bod
gyda ni oherwydd ei llaw
driniaeth yn ddiweddar.
Bryisia wella Gwen!
Edrychwn ymlaen am dy
weld yn y flwyddyn newydd!
'Roedd ein cofion yn mynd
at Mrs Blodwen Cavanagh
hefyd. Hithau wedi colli'r
cinio oherwydd salwch.

Brysiwch wella !

Cawsom ginio Nadolig
werth chweil gan ferched
y Pafliwn, a phawb wedi
ei fwynhau yn fawr iawn.
'Roedd eu croeso hefyd yn
gynnes dros ben!

Diolchodd ein llywydd,
Rita Bullock, i ferched y
Pafliwn am y cinio a'r
gwasanaeth a dymunodd
Nadolig Llawen iddynt i gyd
. Yr un oedd ei dymuniad i'r
aelodau hefyd, iddynt gael
Nadolig Llawen a Blwyddyn
Newydd Dda .

Hoffem fel sefydliad
ddymuno Nadolig Llawn
a Blwyddyn Newydd Dda i
ddarllenwyr y Llais i gyd.

Cynhelir ein cyfarfod
nesaf ar Ionawr 5ed, ac fe
fydd croeso cynnes i chi os
hoffech ymuno a'r sefydliad.
'Rydym yn cyfarfod yng
Nghanolfan y Cefnfaes am 7
o'r gloch. Edrychwn ymlaen
at eich gweld!

Wu Shu Kwan®

Chinese Kickboxing

The Ultimate Art of Fitness & Self-Defence

E-bost: info@wushukwan.com Neges Destun: 07835 244398 Ffôn: 020 8749 8537

Gwefan: www.wushukwan.com \

Gweplytr: Wu Shu Kwan - Official /

Trydar: @WuShuKwan

中国功夫
身心并练

道技兼扬

MAE EIN SYSTEM UNIGRYW O KUNG FU TRADDODIADOL AM EICH HELPU GDYA:

- GWELLA FFITRWYDD
- COLLI PWYSAU
- EDRYCH YN DDA
- HUNAN HYDER
- CYRARFOD FFRINDIAU NEWYDD
- TRECHU OFN
- RHEOLI STRAEN
- DWEUD HWYL-FAWR WRTH FWLIO
- GWIREDDU BREUDDWYD YM MYD Y CREFFTAU YMLED

NEUADD OGWEN
Stryd Fawr, Bethesda

CANOLFAN TREGARTH
Hen Siofaen, Tregarth ger Bangor, Gwynedd, G. Cymru
- Hyfforddwyd -

Prif Hyfforddwr - **JAKE FITZPATRICK**
4ydd Gradd Gwregus Du
Is-hyfforddwr - **ELENA FITZPATRICK**
3ydd Gradd Gwregus Du

Y FFORDD HAWSA A'R MWYAF EFFEITHIOL I WELLA EICH:
Cryfder • Cyflymdra • Ystywydher • Hyblygrwydd • Cydbwysedd • Cydlynïad a Symudedd y Corff

DIM TALIADAU MISOL DRUD - Symudol: 07769 584646

JR SGAFFALDIAU Cyf. JR
SCAFFOLDING Ltd.

YR IARD, Ffordd Stesion, Bethesda,
Gwynedd LL57 3NE
ebost: sales@jrscaffolding.co.uk

Ffôn/Ffacs:
01248 601754
07770 568743 (symudol)

Pwy Sy'n Cofio Ddoe?

© Dr J. Elwyn Hughes

Dyddiadur Digwyddiadau 1989-1990

- 1989**

 - 04/02/1989: Agor Swyddfa Cytgord yn 8 Rhes Victoria (yn cyflogi 4 o weithwyr ac yn cyhoeddi'r cylchgrawn pop *Sothach* bob mis). Sefydlwyd Cwmni Cytgord ym mis Hydref 1985 gyda'r bwriad o gynnig gwasanaeth newyddiadura a threfnu proffesiynol i'r byd roc Cymraeg.
 - 04/1989: Gwnaethpwyd y taliad olaf i glirio'r ddyled o £7500 ar Y Caban (sef hen Ysgol y Gerlan) a brynwyd gan drigolion yr ardal.
 - 02/05/1989: Marw Thomas (Tom) Henry Davies yn 78 oed (g. 1911), 'Cristion, Bonheddw'r, Cymwynaswr'. Brodor o Dreffynnon a briododd Mary Elizabeth, merch T. J. Roberts, Purple Motors, ac a fu'n gofalu am y byslys o 1939 ymlaen. Bu'n flaenor yng Nghapel Jerusalem am flynyddoedd.
 - Cystadleuaeth Cân i Gymru: Y grŵp buddugol oedd: Hefin Huws, Les Morrison, Dylan Edwards, Neil Edwards ac Alun Smith. Les Morrison a gyfansoddodd y dôn, Hefin Huws y geiriau ('Tyll Triangl').
 - 17/06/1989: Carnifál Glanogwen (y degfed).
 - 01-08/07/1989: Wythnos Garnifál Tregarth.
 - 09-10/1989: Dymchwel y wal lechi fawr yng ngwaelod allt St Ann.
 - 10-11/1989: 96 o bobl yn cael eu diswyddo yn ffatrïoedd Austin Taylor ym Mhon-y-tŵr a Llandygái.
 - 11-12/1989: Dymchwel Neuadd yr Eglwys (*Church House*).
 - Ffurio Cymdeithas Ddrama Ieuencid Dyffryn Ogwen.
- 1990**

 - 01-02/1990: Y Ficer Merfyn Price-Roberts yn dod yn Ficer ar St Ann.
 - 03-04/1990: Cau Capel Peniel (MC), Llanllechid - 70 o aelodau a chynlluniau ar y gweill i ddymchwel yr adeilad.
 - Yn ôl arolwg gan Emlyn Evans '... 4% o boblogaeth Dyffryn Ogwen sy'n mynychu capeli ar fore Sul. A ydym i gymryd yn ganiataol fod 96% yn teimlo nad oes pwrpas i addoli a'u bod eisoes wedi penderfynu fod oes y capeli ar ben ar wahân, wrth gwrs, ar gyfer angladdau, priodi a bedyddio ...?'
 - 05/05/1990: Marw Ifor Bowen Griffith, 2 Stryd Dinorwig, Caernarfon. Ganed yn 1907. Gwasanaeth yng Nghapel Ebeneser, Caernarfon, ac yna ym Mynwent Llanbeblig, 10/05/1990.
 - 11-16/07/1990: Wythnos Garnifál Glanogwen.
 - 02-07/07/1990: Wythnos Garnifál y Caban, Y Gerlan.
 - 09-14/07/1990: Wythnos Garnifál Tregarth.
 - 11-12/1990: Y gwaith yn mynd ymlaen ar adeiladu'r Arhosfan i Deithwyr yn Llys y Gwynt gan ESSO. Nodwyd mai *ONE STOP SERVICES* fyddai enw'r datblygiad. Cwynwyd yn lleol am hyn a chydysiniwyd, yn 1991, i ychwanegu'r enw 'Llys y Gwynt'.
 - 30/12/1990: Cynnal yr oedfa olaf yng Nghapel y Giatws.
 - Antur Llanllechid yn ymuno ag Antur Dyffryn Ogwen.
- I'w barhau

Ras YR IAITH

Cyfnod Ceisiadau Grant AR AGOR!

Yn dilyn Ras yr Iaith hynod lwyddiannus yng Ngorffennaf 2016, mae gan Ras yr Iaith £12,000 i'w rannu allan ar ffurf grantiau. Dyddiad cau ceisiadau grant yw 12pm Dydd Gwener y 3 o Chwefror 2017.

Grantiau ar gael o £50 i £750

Rhaid i arian y grant fod ar gyfer hyrwyddo'r iaith Gymraeg

Rhaid i'r gymdeithas neu ddigwyddiad sy'n elwa o'r grant fod o fewn dalgylch agos i'r ardaloedd ble gynhaliwyd y Ras yng Ngorffennaf 2016, sef: Bangor, Bethesda, Llanrwst, Blaenau Ffestiniog, Y Bala, Dolgellau, Machynlleth, Aberystwyth, Tregaron, Llanbedr Pont Steffan, Aberaeron, Ceinewydd, Llandysul, Castellnewydd Emlyn, Aberteifi, Crymych, Arberth, Dinbych-y-pysgod, San Clêr, Caerfyrddin, Rhydaman, Brynaman, Llanymddyfri, Llandeilo

Am fwy o wybodaeth cysylltwch gyda eich Menter iaith leol, neu:

www.rasyriait.cymru
07816 86 78 21
post@rasyriait.org

www.mentrauiait.cymru
01492 643 401
iwanhywel@mentrauiait.cymru

Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda

Yr Eglwys Unedig

Mae'n brys iawn yn yr eglwys yn paratoi ar gyfer Gwyl y Geni. Mae yr Ysgol Sul yn ymarfer ar gyfer eu Gwasanaeth Nadolig a'r parti ar eu cyfer i ddilyn. Mae'n siwr y cant ymweliad gan Sion Corn. Mae'r odfaon yn dal i gael cynulleidfaddayn y ddwy oedfa. Rhaid sylwi bod cyfraniadau'r pregethwyr yn arbennig o ddaa'r gweddïau'n berthnasol ni yn y byd heddiw.

Mae'r eglwys yn dal i he lar gyfer y banc bwyd, diolch i bawb a gyfrannodd.

Miss Karen Owen, Penygroes oedd gwraig wadd y Gymdeithas. Croesawyd bawb gan Joe y llywydd. Wel fe gawsom

noson ddifyr iawn yn ei chwmmi tra'n cyflwyno ei barddoniaeth gan nodi pan phryd y cyfansoddwyd hwy. Diolchwyd iddi gan Barbara Owen. Ygwestwagedd oedd Ceri ac Olwen. Cafwyd ymddiheuriadau gan nifer oedd yn absennol.

Mae'r baned fore Iau yn dal i fynd a chroeso i bawb atom am sgwrs.

Cynhelir y Gwasanaeth Cymunedol Nos Sul, Rhagfyr 18fed. Bydd oedfa gymun fore Nadolig.

Anfonwn ein cofion cynnes at Y Parchedig John Owen Wernos sydd yn yr ysbyty. Hefyd at Mrs Eleanor Morris, Bigil a Mrs Eleanor Holland.

Y Rhyfel Byd Cyntaf

(WEEPING WINDOW) gan Andre Lomozik

Rhwng yr 11eg o Hydref a'r 20fed o Dachwedd 2016, bu arddangosfa ymlaen yng Nghastell Caernarfon yn coffau y miloedd a laddwyd yn y Rhyfel Byd Cyntaf. Roedd yr arddangosfa yn rhan o waith a welwyd yn wreiddiol yn Nhŵr Llundain yn ystod mis Hydref 2014. Erbyn hyn mae rhai miloedd o bobl wedi bod yn ymweld â'r arddangosfa, ac rwy'n siŵr fod llawer o ddarllenwyr y Llais wedi bod yno hefyd. Roedd yr arddangosfa yn cynnwys miloedd o'r Pabiau seramig a oedd yn llifo o un o'r tyrrau i lawr ar lawnt y castell mewn siâp troed draig. Roedd yna le hefyd i ymwelwyr osod teyrnged i goffau perthynas mewn ffurf syml iawn, gan osod croes neu symbol arall ar y lawnt. Mae gan y Llen Prydeinig bum math o symbol i goffau y rhai a fu farw mewn rhyfel. Mae rhai o'r rhain i'w gweld ar lawnt y castell.

Sikh Khanda

Seren Dafydd

Cilgant

Pabi Teyrnged

Y Groes

Dau o ymwelwyr i'r castell oedd Dafydd Gwilym Jones a'i wraig Margaret, ac fe sylwodd Dafydd ar un o'r symbolau gydag enw a chysylltiad â Bethesda, ond roedd yr enw wedi ei ysgrifennu ar symbol Mwslimaidd.

Cysylltodd Dafydd â mi gan ei fod yn gwybod fy mod â diddordeb yn hanes bechgyn o'r ardal a fu farw yn y Rhyfel Byd Cyntaf.

Ei gwestiwn oedd 'pam fod yr enw ar y symbol yma'? Nid oeddwn ag ateb iddo ar y pryd, ond yr edrychwn ar fy nodiadau am eglurhad os yn bosib, a dod yn ôl ato. Cefais hyd i enw'r person, sef Robert Jones, Milwr Cyffredin, rhif 266047 1st/6th

Bn., gyda Byddin Frenhinol Ffiwsilwyr Cymreig, a fu farw ar Ebrill y 3ydd 1918 yn 34 mlwydd oed, mab Thomas a Elizabeth Jones; gŵr Elizabeth Jones, 24, Cefnfaes St., Bethesda, a'i fod wedi ei gladdu mewn mynwent o'r enw HAIDAR PASHA, yng ngwlad Twrci, ac efallai mai dyma'r rheswm fod Ellie wedi rhoi ei enw ar symbol Mwslimaidd.

Erbyn yr 11eg o Dachwedd roedd tros deng mil o'r symbolau yma wedi eu gosod ar lawnt y castell, gan deuluoedd y rhai a fu farw.

Gwirfoddolwch i Gymdeithas Eryri!

Mae'r gweithgareddau yn cynnwys cynnal a chadw llwybrau, casglu sbwriel, rheoli cynefinoedd, clirio rhododendron, gwneud arolygon o famaliaid a chyfleoedd i hyfforddi am ddim.

Mwynhau Eryri

Gwneud ffrindiau newydd

Dysgu sgiliau newydd

Rhoi rhywbeth yn ôl

Gwella eich CV

Cael hwyl!

Byddwn yn rhedeg diwrnodau gwaith cadwraeth trwy gydol y flwyddyn yn Eryri a'r cyffiniau. Croeso i bawb.

I gael rhagor o fanylion, cysylltwch ag Owain Thomas:

owain@snowdonia-society.org.uk

01286 685498

www.snowdonia-society.org.uk

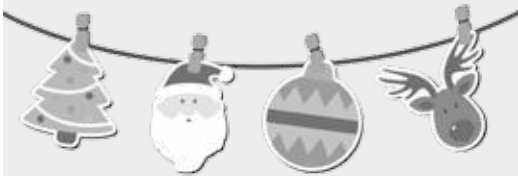

Cyfarchion Nadolig

Ni fyddwn yn anfon cardiau Nadolig na Blwyddyn Newydd eleni, ond trwy Llais Ogwan, fe hoffem anfon cyfarchion at ein teuluoedd a’n ffrindiau, ymhell ac agos. Meddwl amdanynt i gyd a dymuno Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i bawb:

- Mr. Gwilym Rees Evans, Ceunant, Llanllechid.
- Mrs. Doreen Jones, 15 Maes Coetmor, Bethesda.
- Mrs. Glenys Wyn Lloyd Jones, 24 Glan Ffrydlas.
- Mrs. Mair Taylor, 23 Maes y Garnedd, Bethesda.
- Mrs. Augusta Williams, 7 Bron Arfon, Rachub.

Blodau Hyfryd

7 Rhes Buddug, Bethesda
☎ 602112 (gyda'r nos 602767)
Blodau ar gyfer pob achlysur

Priodasau, Angladdau ayyb
Ffres a Sidan

Gwasanaeth 'Archebu a Danfon'

Oriel Cwm

Cwm y Glo, Caernarfon

Gwasanaeth fframio lluniau o bob math ar gael ar y safle
Prisiau rhesymol
Arddangosfa gan artistiaid lleol

Ffôn / Ffacs 01286 870882
RICHARD S. HUMPHREYS

Plaid Lafur Dyffryn Ogwen

Cynhaliwyd cyfarfod o’r gangen ar ddechrau mis Tachwedd i gael yr adroddiadau arferol (e.e. LLwyddiant Llywodraeth Cymru i gael canran diweithdra is na Lloegr, ymgynghoriad Cyngor Gwynedd ar y cynnig i osod treth ychwanegol ar ail gartrefi a thai gwag, Cyngor Bethesda’n gwrthwynebu cau tri blwch ffôn arall ac adroddiad Derek Vaughan A.S.E. am sut mae Ewrop yn helpu pobl ifanc) ac i drafod trosglwyddo asedau a gwasanaethau o Gyngor Gwynedd i’r gymuned leol (e.e. canolfannau cymdeithasol, y llyfrgell leol, y toiled cyhoeddus, torri gwair, llenwi biniau halen a chasglu ysbwriel o finiau stryd).

Yng nghanol y mis, cynhaliwyd cyfarfod o Blaid Lafur Etholaeth Arfon i drafod materion mewnol a’r ffiniau etholaethol

newydd awgrymiedig, lle byddai Dyffryn Ogwen ac ardaloedd cyfagos yn cael eu cyfuno ag Ynys Môn am fod yr etholaethau presennol yn rhy fach.

Ar ddiwedd y mis, cynhaliwyd Ffair Nadolig flynyddol y gangen yn ystafell bar Neuadd Ogwen gyda Siôn Corn a’r stondinau arferol, gan wneud elw barchus i’r gangen unwaith eto. Da oedd clywed bod Gabrielle Wyn wedi cael ei derbyn i gynrychioli ward Mynydd Llandygai a St.Anne’s ar Gyngor Llandygai.

Cynhelir cyfarfod nesaf y gangen ar y Nos Iau gyntaf yn mis Ionawr (y 5ed) yng Nghanolfan Cefnfaes am 7:30 y.h. a’r pwnc trafod fydd “Sut gall y mudiad Llafur apelio i’r nifer gynyddol o weithwyr sy’n llaw-rydd neu’n hunan-gyflogedig.

Llandygái

Iona Wyn Jones, Dyma Fo,
16 Pentref, Llandygái, Bangor
LL57 4HU ☎ 01248 354280

Eirlys Edwards, Sŵn y Coed,
23 Pentref Llandygái,
Bangor LL57 4HU ☎ 01248 351633

Eglwys Sant Tegai, Llandygai
Bingo yr Eglwys
Diolch i bawb a fu’n cyfrannu mewn unrhyw ffordd i lwyddiant y Bingo ar nos Fawrth Tachwedd 29 yn Neuadd Talgai, yn arbennig i Pauline a Raymond am alw y rhifau! Gwnaethpwyd elw o £150 er budd Cronfa’r Eglwys.

Hanner Marathon Conwy
Braf cael cofnodi fod aelod o’r eglwys, Huw Llewelyn Jones o Drefonwys, Bangor, wedi cwblhau Hanner Marathon Conwy mewn 1 awr 43 munud – ei amser gorau hyd yma! ‘Roedd Huw yn rhedeg i godi arian i Parkinson’s UK ac i Gronfa Atgyweirio Eglwys Sant Tegai. Dymuna Huw ddiolch i bawb a fu’n ei gefnogi ond bydd y swm a godwyd yn cael ei gyhoeddi unwaith mae’r holl daflenni noddwyr wedi eu dychwelyd.

Raffl Santes Dwynwen er budd yr eglwys
Bydd tocynnau’r raffl yma ar werth cyn ddiwedd mis Rhagfyr, cyfle ardderchog i ennill “champagne” i ddathlu dydd nawddsant cariadon Cymru! Caiff y tocyn buddugol ei dynnu ar Ionawr 25, diwrnod Santes Dwynwen.

Rhagrybudd Gwasanaeth Carolau Eglwys Sant Tegai
Cynhelir ein gwasanaeth dwyieithog Naw Llith a Charol wrth olau kannwyll ar nos Sul, Rhagfyr 18fed am 5 o’r gloch yr hwyr. Ceir lluniaeth ysgafn nadoligaidd yn Neuadd Talgai ar ôl y gwasanaeth. Dewch yn llu i fwynhau naws Nadolig traddodiadol yn ein hadeilad hardd ac hanesyddol!

Amseroedd gwasanaethau Sant Tegai dros y Nadolig a’r Flwyddyn Newydd
Noswyl y Nadolig, Rhagfyr 24ain am 11.15 yr hwyr. Croeso i bawb.

Ni fydd gwasanaeth yn Eglwys Sant Tegai ar fore’r Nadolig ond bydd cyfle i ddathlu Geni’r Iesu yn Eglwys Gelli Tregarth am 9.30 neu yn Eglwys Sant Cross Talybont am 11.00.

Ni fydd gwasanaeth yn Sant Tegai ar fore Mercher Rhagfyr 28ain.

Cawn wasanaeth ar y cyd yn Eglwys Sant Cross Talybont ar Ionawr 1af am 11.00 y bore.

Bydd yr Offeren yn cael ei chynnal ar ddydd Mercher Ionawr 4ydd am 10.15 ac ar ddydd Sul Ionawr 8fed am 11.00 y bore.

Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda oddi wrth bawb yn Eglwys Sant Tegai a dymuniadau arbennig i aelodau sydd yn yr ysbyty neu wedi derbyn triniaeth.

Y Gerlan

Ann a Dafydd Fôn Williams,
14/4 Stryd y Ffynnon, Gerlan
☎ 601583

Cydymdeimlad

Rydym yn cydymdeimlo gyda Richard a Jên Temple Morris, a’r teulu, Tan y Garth, yn eu profedigaeth fawr o golli tad Jên, y diweddar Oscar Jones, o Dregarth.

Llongyfarchiadau

Rydym yn gyrru ein llongyfarchiadau i Nia a Gareth, Ciltrefnus, ar enedigaeth merch fach, Catrin, chwaer fach i Osian

Nain a thaid

Llongyfarchiadau mawr i Kathy a Brian Thomas. Ciltrefnus, ar ddod yn nain a thad unwaith eto. Ganed wyres fach, Catrin, i’w merch, Nia, a’i phartner, Gareth. Llongyfarchiadau mawr, hefyd, i Joan Edwards, Glanrafon, ar ddod yn hen nain unwaith eto. Pob dymuniadau da i chi fel teulu.

Profedigaeth

Daeth newyddion trist i’r pentref yn ddiweddar am farwolaeth y ddiweddar Anne Evans, Ciltrefnus. Rydym yn cydymdeimlo yn fawr gyda’i gŵr, Arfon, a’r teulu i gyd yn eu profedigaeth fawr

Genedigaeth

Rydym yn gyrru ein llongyfarchiadau i Claire a David, Stryd Goronwy, ar enedigaeth merch fach. Pob dymuniad da i chi fel teulu

Cyfarfod yng Nghanaada

Yn ddiweddar aeth Lisa Brown a Martin, ei gŵr, o’r Gwernydd, a’r band 9Bach i ganu mewn cyngerdd ym Montreal, Ganada. Pwy a gyfarfu yno ond un arall o drigolion y Gerlan, sef William, neu Wil Waun, a’i deulu. Mae Wil yn byw yng Nghanaada ers

nifer o flynyddoedd bellach, ac roedd ef a’i deulu wedi teithio am awr a hanner i weld 9Bach. Yn y llun gwelir Wil, ei wraig Minna, a’i blant, Catrin Eira a Joni gyda Lisa. Rydym i gyd yn gyrru ein cofion cynnes at Wil a’i deulu, ac yn edrych ymlaen i’w weld yn dod adref i’r Gerlan y flwyddyn nesaf.

Babi newydd

Llongyfarchiadau mawr i Mari Emlyn ac Iwan Charles, gynt o Stryd Hir, ar enedigaeth merch fach, Ela Emlyn, chwaer fach i Arthur

Yn yr ysbyty

Rydym yn gyrru ein cofion at Richard Williams, Ciltrefnus, sydd yn yr ysbyty. Pob dymuniad da am adferiad buan ichi gennym i gyd, Richard.

Cartref newydd

Rydym yn croesawu Huw Owen ac Erika a’r teulu atom i’w cartref newydd yn Ffordd Gerlan. Mae Huw yn adnabyddus yn y sîn bop Cymraeg fel Mr Huw. Croeso mawr ichi atom; gobeithio y byddwch yn hapus iawn yn ein plith yma yn y Gerlan

Llongyfarch

Rydym yn llongyfarch pawb o blant a phobl ifanc yr ardal a fu’n cymryd rhan mewn unrhyw fodd yn Eisteddfod Gadeiriol Dyffryn Ogwen. Mor braf oedd

gweld cymaint ohonynt yn cystadlu, ac yn rhan o Seremoni’r Cadeirio. Da iawn bob un ohonoch!

Cofion

Rydym yn gyrru ein cofion at bawb yn yr ardal, yn enwedig y rhai hynny nad ydynt yn dda eu hiechyd, ac yn dymuno Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i bawb. Mwynhewch yr Wyl!

Gwobr am Wasanaeth

Llongyfarchiadau i Michele Gould, 12 Gwernydd, ar ennill medal Ymddiriedolaeth CIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru am wasanaeth hir a ffyddlon. Roedd hon yn wobwr i aelodau staff oedd wedi gwasanaethu am o leiaf 20 mlynedd, ac roedd gan Michele 28 mlynedd o wasanaeth i’w henw. Cyflwynwyd y fedal i Michele gan Arglwydd Raglaw De Morgannwg, Mrs. Morfudd Meredith, mewn seremoni yn Stadiwm SWALEC, Caerdydd ar 8 Tachwedd.

C.L. JONES

Masnachwyr Coed a Nwyddau Adeiladu

Bethesda 01248 600045
Caernarfon 01286 676070
Llangefni 01248 751677

Cludiant am ddim yn lleol
Stoc helaeth ac amrywiol
Croeso i gyfrifon masnachol
Staff cyfeillgar a phroffesiynol
Popeth ar gyfer y diwydiant a D.I.Y

Mynytho 01758 730768
Llanrwst 01492 640794
Siop yn Llanrwst 01492 640794

Mae Arddangosfa Ceginau ac Ystafelloedd Ymolchi yn ein cangen yn Llangefni a’r Siop yn Llanrwst

Beth sy'n digwydd yn y Dyffryn?

25 Mawrth – Cefnfaes – Cronfa Achub y Plant
01 Ebrill – Cefnfaes – Eglwys Sant Cedol, Pentir.
22 Ebrill – Cefnfaes - Capel Jerusalem.
06 Mai – Cefnfaes – Neuadd Talgai
28 Hydref – Cefnfaes – Eglwys Sant Cedol, Pentir.
04 Tachwedd – Cefnfaes – Neuadd Talgai.

Pwysig
Os yn trefnu Bore Coffi yn ardal Bethesda, bydd y rhestr uchod yn gymorth i chi ddewis dyddiad gwag. Gallwch wedyn gynnwys eich dyddiad chi ar y rhestr hon. Bydd yn cael ei diweddarau ac yn ymddangos pob mis. Anfonwch y manylion at Neville Hughes (600853).

Marchnad Ogwen

Ionawr 14eg
Neuadd Ogwen, 9.30am - 1.30pm

Chwefror 11eg
Neuadd Ogwen, 9.30am 1.30pm

Mawrth 11eg
Neuadd Ogwen, 9.30am 1.30pm

Bwydydd, Crefftau, Lleol

www.marchnadogwen.co.uk
Facebook

CYMDEITHAS HANES DYFFRYN OGWEN

Nos Lun, 09 Ionawr 2017
am 7.00 o'r gloch

yn Festri Capel Jerusalem

Angharad Tomos
Mary Silyn Roberts

£1.50 wrth y drws neu am ddim i aelodau

CANOLFAN CEFNFAES

GYRFA CHWIST
RHAGFYR 20
IONAWR 10, 24 a 31
am 7:00 o'r gloch. Croeso i bawb

Carmel Llanllechid GWASANAETH NADOLIG

Yng nghwmni'r Plant a'r Bobol Ifanc
Sul, 18 Rhagfyr
Am 4.00 o'r gloch
Croeso i bawb

Eglwys Annibynnol Bethlehem Talybont GWASANAETH NADOLIG

yng nghwmni plant yr Ysgol Sul
Dydd Sul, 18 Rhagfyr
am 2.00 o'r gloch

Gwneir Casgliad at Apêl Nadolig Cymorth Cristnogol

Pob math o waith trydanol

Huw Jones

Ymgymwrwr Trydanol
Trydanwr cymwysedig gyda phrofiad diwydiannol

Y Wern, Gerlan, Bethesda
Gwynedd LL57 3ST
Ffôn: 01248 602480

Mynydd Llandygái

Theta Owen, Gwêl y Môr,
Mynydd Llandygái ☎ 600744

Cyfarchion y Tymor
Dymunwn Nadolig Llawen i bawb yn y pentref, a Blwyddyn Newydd Dda i chi i gyd! Hwyl dros yr Wyl!

Diolch
Dymuna Iola a Sioned ddiolch i bawb a ddaeth i'r Bingo Nadolig. Diolch am eich cefnogaeth hefyd yn cyfrannau anrhegion a gwobrau at y raffl. Mae'r arian yn mynd tuag at barti Nadolig ac anrheg i aelodau'r Clwb Ieuenctid. Diolchwn i Sioned a Iola am eu gwaith caled yn rhedeg y clwb!

Eglwys St. Ann a St. Mair Rhagfyr
18 9.45y.b. Gwasanaeth "Naw Llith a Charol"
24 11.30 y.h. Cymun y Nadolig
25 10 y.b. Cymun Bendigaid, Eglwys Crist, Glanogwen (Yr unig wasanaeth yn y Plwyf y Sul hwn.)

2017
Ionawr
1 9.30 Cymun Bendigaid, Eglwys St. Cedol, Pentir (Yr unig wasanaeth yn y Plwyf y Sul hwn).
8 9.45 Cymun Bendigaid
15 9.45 Boreol Weddi.

Estynnwn groeso cynnes i bawb ymuno â ni yn ein gwasanaethau dros Wyl y Nadolig.

Diolch i bawb a gefnogodd ein "Ffair Nadolig" y mis diwethaf. Enillwyd yr hamper gan Mrs. Theta Owen, Mynydd Llandygai ac aeth gwobr y "Pot Aur" i Mrs. Carol Jones, Llanfairfechan.

Carem ddiolch i'r Parchedigion John Matthews a Christina Mc Crea, ynghyd â'r cynorthwyrwyr lleig, am eu cefnogaeth a'u gwaith diflino gydol y flwyddyn.

Ein dymuniadau gorau i bawb sy'n sâl ar hyn o bryd, anfonwn ein cofion cywiraf atoch i gyd a dymunwn Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i'n cyfeillion oll.

Rhiwlas

Iona Jones, 17 Bro Rhiwen, Rhiwlas
☎ 01248 355336

Cydymdeimlo

Estynnwn ein cydymdeimlad at Dyfed a Caren Rowlands ac Osian, Bron y Waun, Bu farw Mr Gareth Rowlands, tad Dyfed a thaid Osian yn dawel yn Ysbyty Gwynedd yng nghwmni ei deulu yn dilyn cyfnod hir o waeledd. Roedd y teulu yn byw yn Llngristiulus a bu'r angladd yn Eglwys Sant Cristiolus ac anfonwn ein cofion atoch fel teulu. O gofnodion Cyngor Llanddeiniolen, Tachwedd 1af.

Grŵp Cynefin

Derbyniwyd llythyr gan aelod o'r cwmni a chais i ddod i gyfarfod nesaf o'r cyngor er mwyn trafod yr angen am dai fforddiadwy ac unrhyw anghenion cymunedol eraill sydd yn debygol yn ardal Rhiwlas. Y clerc i gysylltu yn ei gwahodd i gyfarfod mis Rhagfyr. Express Motors - Yn dilyn ysgrifennu at y cwmni yn cŵyno am eu gwasanaeth yn ardal Rhiwlas, derbyniwyd llythyr yn awgrymu eu bod yn dod i gyfarfod o'r cyngor. Penderfynwyd y buasai cynghorwyr Rhiwlas yn cysylltu gyda'r cwmni bws i drefnu cyfarfod ar y safle yn Rhiwlas, ac efallai gwahodd aelod o grŵp trafndiaeth y cyngor a'r heddlu gan fod y broblem o bosib yn cael ei greu gan barcio blêr. Bydd y cynghorwyr yn rhoi adborth yn ôl i'r cyngor yn dilyn y cyfarfod.

Merched y Wawr

Llywydd cyfarfod Mis Tachwedd oedd Gwen a derbynwyd ymddiheuriadau oddi wrth y canlynol, Agnes, Carol, Carys a Jean. Cawsom wybodaeth am deithiau cerdded wedi'u trefnu gan Groundwork ac mae'r daith gyntaf o amgylch Glynllifon ar 23ain o Dachwedd. Mae'n flwyddyn dathlu pwysig i'r mudiad ac y mae angen archif o'r gangen, awgrymir 6 eitem. Croesawyd aelod newydd i'r gangen sef Mrs Rhiannon Ifans o Fethesda.

Ein gwestai oedd Bet Jones, Bontnewydd 'nawr ond gynt o Fryn Seiriol, Rhiwlas a braf oedd ei chroesawu'n ôl i'r gangen. Cawsom sgwrs i ddechrau am ei nofelau cynharaf, Beti Bwt, Gadael Lenon, Craciau a enillodd wobr Daniel Owen yn 2013, a Chyfrinach Craig y Wylan, nofel i blant. Aeth ymlaen i drafod ei nofel ddiweddaraf yn dwyn y teitl Y Nant. Mae'n nofel dditectif wedi'i lleoli yn Nant Gwytheyrn ac yn ymwneud a chriw o ddysgwyr oedd yno. Ond ni ddatgelodd pwy oedd y llofrudd, rhaid darllen y llyfr i gael gwybod hynny!

Diolchwyd i Bet am noson gartrefol a diddorol. Rhiannon enillodd y raffl.

Cwis Cenedlaethol Merched y Wawr

Aeth Annes, Nia, Linda a Iona i gynrychioli'r gangen. Mae'r cwis yn boblogaidd ac eleni roedd 1,150 o aelodau wedi cystadlu ac fe ddaeth cangen Rhiwlas yn gyntaf yn Rhanbarth Arfon ac ar y ffordd adref yn y car clywsom ar raglen Geraint Lloyd ein bod wedi ennill yn genedlaethol, dipyn o sioc a dweud y gwir! Roedd gennym 76 o farciau a Phrestatyn yn ail gyda 73 a thair cangen yn gyfartal drydydd. Llongyfarchiadau i'r tîm a dyma'r trydydd tro i'r gangen ennill yn genedlaethol.

Clwb Rhiwen

Cyfarfod Tachwedd 23 Cyfarfu'r Clwb yn y Neuadd am baned a chlonec a rhoi'r byd yn ei le. Bu cryn drafodaeth am faterion y dydd gan drafod y tywydd a'r darpar arlywydd, Donald Trump. Dilys a Iona oedd yn ggyfrifol am y te a death Irene â'r raffl a Dilys yn ei ennill.

Yn y fyddin

Y mae Lawrence Grace, Tan y Weirglodd Lodge, wed cael ei seremoni 'pasio allan' ac yn awr yn un o filwyr y Ffiwsilwyr Brenhinol Cymreig. Wedi treulio cyfnod yn Swydd Efrog y mae nawr yn symud i Wiltshire. Bu hefyd yn llwyddiannus yn ei brawf gyrru ar yr ymdrech gyntaf. Llongyfarchiadau Lawrence a phob hwyl i ti yn dy yrfa gyda'r Ffiwsilwyr.

Rhaglen Babi Del

Tybed faint ohonoch fu'n gwylio'r rhaglen uchod? Roedd y ddwy raglen gynatf yn ddiddorol gan fod cysylltiadau â'r pentref. I ddechrau'r gyfres roedd hanes geni ail blentyn Cynnog a Megan Prys. Bu Cynnog yn byw yma am flynyddoedd a threuliodd ei wraig, Megan, gyfnod yma hefyd. Un o Ohio yw Megan, ond bellach yn rhugl yn ei Chymraeg. Fe aned mab bach iddynt o'r enw Brenig.

Yn yr ail raglen cawsom hanes Jamie a Kirsten sy'n byw yng Nghae Glas. Fe aned merch fach iddynt o'r enw Isabel Rose. Pob dymuniad da i'r ddau deulu.

Cydymdemlo

Yn ystod y mis diwethaf bu farw Arwyn Hughes 32, Bro Rhiwen gynt a mab hynaf y diweddar Richard a Hannah Hughes. Fe symudodd y teulu o 'Refail Castell i'r pentref yn y 50 au, Roedd Richard Hughes a'i dad wedi bod yn ofaint yn yr efail. Bu Arwyn yn y fyddin am dros ddeugain mlynedd ac wedi ymgartrefu ar ôl ymddeol ym Mhrestatyn. Roedd yn ymwelydd cyson â'r ardal gan ei fod yn dod yn rhelaidd i gael

ei fara o fecws Cwm y Glo. Cydymdeimlwn â'r teulu, yn enwedig â'i chwaer Catherine, sy'n byw yn Waunfawr a Douglas o Fethesda.

Penblwydd arbennig

Yn ddiweddar dathlodd Mrs Heulwen Evans, Bro Rhiwen, benblwydd arbennig, roedd yn Ysbyty Eryri ar y pryd ond bellach ym Mhlas Pengwaith. Yno hefyd y mae John Huw, ei phriod ac anfonwn ein cofion at y ddau. Mae John yn edrych ymlaen am y Lllais bob mis ac fel arfer yn cwblhau y croesair y diwrnod y bydd yn ei dderbyn.

Genedigaeth

Pob dymuniad da i Cerin a Daniel, 4 Bro Rhiwen ar enedigaeth eu mab, Deian. Llongyfarchiadau hefyd i Rhian a Mark ar ddod yn nain a thaid am y tro cyntaf.

Cyfarchion Nadolig

Nadolig Llawen a blwyddyn newydd dda hefyd i'n darllenwyr. Anfonwn ein dymuniadau gorau i'r rhai sy heb fod yn dda yn ddiweddar a gwelir eich colli mewn sawl cymdeithas yn y pentref.

Diolch

Hoffwn ddiolch i aelodau'r teulu, ffrindiau a chymdogion am eu caredigrwydd a'u llu cymwynasau wedi fy llawdriniaeth a'r triniaethau a ddilynodd hynny. Diolch hefyd am y llu cardiau ac anrhegion ar achlysur fy mhenblwydd arbennig. Cofion atoch i gyd, Iona.

Calendrau

Y mae calendrau ar ôl, dewch i gysylltiad os am gael un. Y mae Gareth eleni eto wedi llwyddo i werthu nifer go dda, da iawn ti Gareth a llawer o ddiolch am helpu gymaint gyda'r Neuadd.

山田派系東流修交会空手道

KARATE-DO

Y Ffordd Waglaw

KARATE SHUKOKAI BETHESDA

Yn Plas Ffrancon

Dwy wers gynta am ddim

HUNAN AMDDIFFYN • HUNAN HYDER • FFIWRYDD DISGYBLAETH • PARCH • SHITORYU SHUKOKAI KARATE-DO

TRADDODIADOL

* £35 y mis disgownt teuluol

* Dim Cytundeb, Dim Cyfeirnod Debyd

* Strwythur Graddio Traddodiadol

* Hyfforddwr 4ydd Danac Aelod o Dim Enillodd Gwpan y Byd 2007

* Pennaeth Sotō Yamada Sensei

10fed Dan o Japan

NOS FAWRTH A NOS IAU

7 TAN 8 O'R GLOCH I BLANT HYD AT 12 OED

8-9 O'R GLOCH I BLANT DROS 13 OED

AC OEDOLION

I SICRHAU EICH LLE YN Y CLWB:

FFON: 07595 361624

Ehost: shukokaiwales@icloud.com

Y WE: www.shukokai-wales.com

facebook.com/shukokainorthwales

Clwb Ffermwyr Ifanc Dyffryn Ogwen

Ers yr adroddiad diwethaf yn y Llais mae hi wedi bod yn gyfnod digon prysur i ni yng nglwb Dyffryn Ogwen gyda dwy gystadleuaeth - sef yr Eisteddfod a'r Ffair Aeaf.

Roedd yr eisteddfod eleni yn cael ei chynnal ym Mhorthmadog, ac am y tro cyntaf ers blyneddodedd 'roedd enw clwb Dyffryn Ogwen i lawr i gystadlu. 'Roedd Ffion wedi cystadlu mewn nifer o gystadleuthau o flaen llaw ac fe ddaeth hi'n gyntaf am waith crefft - llechan wedi ei harddurno. Cafodd lwyddiant wedyn gyda'r llechan yn Eisteddfod Cymru gan ennill yr ail wobwr yn hwyrach ym mis Tachwedd. Aeth ychydig o aelodau eraill y clwb i gystadlu yn y gystadleuaeth meim yn y sir. Er nad yn llwyddiannus, 'roedd hi'n braf gweld aelodau o Dyffryn Ogwen ar y llwyfan - yn trio o leia!

Ar y 5ed o Dachwedd cynhaliwyd y Ffair Aeaf yn ffarm Tŷ Newydd, Llandegai, gydag aelodau o bob rhan o'r sir yn dod yno i gystadlu. Roedd nifer ohonom ni o Ddyffryn Ogwen yn cystadlu. Dyma'r canlyniadau oedd yn sefyll allan:- Gethin Harper - 1af am farnu carcass ŵyn a 3ydd am farnu ŵyn (yn y categori dan 18 oed); Beca Jackson - 3ydd am farnu biff (category dan16); Iwan Harper - 2il am farnu ŵyn a biff yn y category dan 21. 'Roedd nifer dda o'r aelodau wedi cymryd rhan yn y barnu a da iawn pawb am drio. Hefyd gan fod y diwrnod yn ein hardal, ni oedd â'r dyletswydd o drefnu caffi am y dydd, a diolch i bawb am helpu yma hefyd. Gan fod Gethin wedi dod yn gyntaf yn barnu carcass bu yn Ffair Aeaf Cymru yn Llandegai ar 28 Tachwedd, yn cynrychioli Eryri yn yr un gystadleuaeth, ac er na ddaeth i'r brig cafodd brofiad anhygoel.

Yn ddiweddar derbyniwyd rhodd garedig iawn gan Bwyllgor Sioe Dyffryn Ogwen a buasem yn hoffi diolch yn fawr iawn iddynt am eu haelioni.

Os am fwy o wybodaeth am y ffermwyr ifanc cysylltwch a Swyddfa Ffermwyr Ifanc Eryri ar 01286 831214 neu os oes diddordeb mewn ymuno â ni yna cysylltwch ar 07858264371. Mae croeso i unrhyw un rhwng yr oed 13-26 ymuno â ni. 'Rydym yn cyfarfod yn y Caban Gerlan bob nos Fawrth fel arfer.

Iwan Harper

Ysgol Pen-y-bryn

Eisteddfod Dyffryn Ogwen

Llongyfarchiadau mawr i bawb a fu'n cystadlu'n Eisteddfod Dyffryn Ogwen, boed yn ganu, offerynnol, llefaru neu'n waith cartref. Llongyfarchiadau arbennig i Anest Bryn am gael y wobwr am y perfformiadau cerddorol gorau y diwrnod. Hefyd, daeth y côr yn gyntaf!! Da iawn, bawb!

Olympics

Daeth Beverly Jones atom i'n gweld, sef taflwraig yn y paraolympics. Mae wedi cael lwyddiant yn sawl un o'r gemau, gyda Llundain 2012 y mwyaf llwyddiannus yn ei barn hi. Roedd ei hymweld yn rhan o dwrnament noddedig dodgeball y plant ble roedd canran o'r arian a gasglwyd yn mynd tuag at helpu athletwyr yn yr Olympics a Pharaolympics.

Mentergarwch Nadoligaidd

Cynhaliwyd pythefnos mentergarwch hynod lwyddiannus eto eleni. Bu'r plant yn cynllunio, prisio, creu a choginio bob mathau

o bethau Nadoligaidd ac yna'n eu gwerthu ar b'nawn Gwener, Tachwedd 25ain. Mae'r uned waith yn ffordd wych o ddatblygu dealltwriaeth y plant o ofynion hedeg busnes a phwysigrwydd gwneud elw. Hefyd, buont yn defnyddio taenlenni er mwyn rhagweld yr elw. Braf oedd cael croesawu pobl o'r gymuned i'r ysgol ac roedd y neuadd yn orlawn. Gwnaethpwyd dros £500 o elw - swm anhygoel! Diolch i bawb a gefnogodd.

T4U

Casglwyd 33 o focsysesgidiau yn llawn anrhegion gan elusen T4u o Ysgol Pen-Bryn eleni. Mae'r bocsys bellach ar eu ffordd i Romania. Diolch yn fawr i bawb am gefnogi'r apel.

Gala Nofio'r Urdd

Dyma'r criw a fu'n cynrychioli'r ysgol yng ngala nofio'r Urdd! Llongyfarchiadau mawr i chi gyd ar nofio mor wych a diolch i bawb am eich ymdrech ac ymroddiad!

Diolch i Dafydd Pritchard am anfon y llun yma o wibdaith Moduron Porffor yn 1966. Roedd Dafydd yn cofio enwau pawb ond dau. Tybed oes 'na rhywun yn eu cofio?

Dyma'r enwau (o'r dde):- Dafydd Hughes, Bobi Twr, Eifion, Ithel Evans, Len Williams, Owie Williams, Raymond Owen, Wil Scotch a Twmis. Huw Jones yw'r gyrrwr sy'n eistedd wrth y llyw.

Côr y Penrhyn

Mae sawl cyhoeddiad o flaen aelodau'r côr dros y Nadolig a'r flwyddyn newydd gyda pherfformiadau fel a ganlyn:

- Rhagfyr 1af – Henlllys
- Rhagfyr 12fed – Cadeirlan Bangor
- Rhagfyr 17eg – Cinio Nadolig
- Rhagfyr 18fed – Capel Jerusalem, Bethesda
- Rhagfyr 19eg – Tesco, Bangor, Canu Carolau
- Ionawr 19eg – Henlllys
- Ionawr 28ain – Noson Dwynwen

Bu'n gyfnod prysur yn hanes y côr, ac unwaith eto fe fuom yn cystadlu yn Eisteddfod Dyffryn Ogwen pan ddaeth llwyddiant i'n rhan. Mae cefnogi gweithgareddau lleol yn rhan o swyddogaeth y côr a da gallu dweud fod Côr y Penrhyn bob amser yn fodlon gwneud ymdrech i gyfrannu at lwyddiant pob achos da, boed hwnnw'n un diwylliannol neu'n un dyngarol.

Cinio Blynnyddol

Mae'r aelodau a'u teuluoedd yn edrych ymlaen at ginio blynnyddol y côr yng Nghlwb Golff Sant Deiniol ar Ragfyr 17 pryd bydd John Ogwen ac eraill yn ein difyrru. Mae'r cinio a ddarperir gan Siân, Paul a Gwyn (y tri o Rachub gyda llaw) yn derbyn croeso mawr ac edrychwn ymlaen at wledd arall eto eleni. Diolch i Wil Parry

am ofalu am y trefniadau.

Henlllys

Ar y 1af o Ragfyr buom yn perfformio yn Henlllys lle cafwyd derbyniad anghyffredin o gynnes a nifer o'r gynulleidfa'n dweud mai cyngherddau Côr y Penrhyn yw'r rhai mae'r mwyafrif o fynychwyr y cyngherddau'n eu mwynhau fwyaf.

Y Gadeirlan

Ar y 12fed o Ragfyr aeth yr aelodau i lawr i Fangor i gymryd rhan yn nathliadau Nadolig y Gadeirlan. Mae'r adeilad hynafol hwnnw yn lle arbennig i ganu ynddo oherwydd mae sain acwstig yr hen eglwysi hyn yn ychwanegu dimensiwn arall i ganu corawl.

Jerusalem

Y capel nodedig hwn ym Methesda fydd ein cyrchfan ar Ragfyr y 18fed pryd y byddwn yn ymuno gyda Chôr y Dyffryn ac eraill i ganu carolau. Mae hwn bellach yn ddigwyddiad blynnyddol yn y fro ac mae cryn ddiddordeb ynddo mewn sawl cymdeithas a chartref. Ddiwrnod yn ddiweddarach ar Ragfyr 19eg byddwn y tu allan i Storfa fawr Tesco ym Mangor yn codi arian at achosion da. Manteisiodd Ambiwlans Awyr Cymru ac Ymchwil i Gancr ar y rhoddion hyn yn y gorffennol.

Modurdy Central

Ceir ail-law ar werth
M.O.T. ar gael
Hefyd
Trwsio a Gwasanaeth
Ar Allt Pen-y-bryn, Bethesda
☎601031

MODURDY FFRYDLAS

Profion
M.O.T.

Perchennog
A. Ll. Williams

Stryd Fawr, Bethesda
♦ PROFION M.O.T. ♦

GWASANAETH ♦ ATGYWEIRIO
♦TEIARS A BATRIS♦
GWASANAETH TORRI I LAW
NEU DDAMWAIN

☎ 600723
Ffacs: 605068

Cymeriadau'r Côr

Cyfres yw hon sy'n rhoi ychydig o fanylion am aelodau Côr y Penrhyn. Yr aelod y mis hwn yw Dafydd Pritchard, ffermwr sydd wedi rhyw hanner ymdeol.

1. **Be' ydy dy enw llawn?** David Pritchard neu Dafydd Glanmor
2. **Oed?** 68
3. **Gwaith?** Ffermwr
4. **Lle wyt ti'n byw?** Giatws, Talybont.
5. **Un o le wyt ti'n wreiddiol?** Wedi fy ngeni ac wedi byw ar fferm Glanmor Isaf tan yn ddiweddar.
6. **Pa dri pheth fuasai'n dy ddisgrifio orau?** Tawel, gweithgar a thynn hefo pres fel pob ffermwr.
7. **Ers faint wyt ti'n aelod o'r côr?** Dwi'n aelod o'r côr ers 1974.
8. **Pa lais wyt ti?** Tenor Cyntaf
9. **Pam wnest ti ymuno â Chôr y Penrhyn?** Cael fy ngwahodd gan Arwel a Gerallt, Aberogwen ac

wedi mwynhau pob munud dros y blynnyddoedd.

10. **Pa un ydy dy fod dy hoff gân yn rhaglen y côr?** – Y Bryniau Melynion. Dwi'n meddwl am y gân bob tro dwi'n bugeilio i fyny ar y Carneddau.
11. **Pwy ydy dy hoff ganwr/gantores?** – Eric Clapton yn canu "blues"
12. **Beth ydy dy farn di am ganu pop?** – Roeddwn yn mwynhau canu pop yn y Chwedegau a'r Saithdegau ond dwi ddim yn cymryd llawer o sylw o ganu pop diweddar.
13. **Oes gen ti atgof am ryw ymweliad efo'r Côr?** Dwi wedi mwynhau pob taith tramor gyda'r côr ond y daith gyntaf i Efrog Newydd a Chicago yn 1993 sy'n sefyll allan.
14. **Pa ddiddordebau eraill sy gen ti y tu allan i'r côr?** Dwi'n dal i fwynhau gweithio ar y fferm, garddio ac yn mwynhau cwmni'r wyrion.

15. **Oes yna rywbeth faset ti'n hoffi gweld y côr yn ei wneud?** Mynd ar daith dramor eto i Ganada neu'r Unol Daleithiau neu'n wir i rywle cwbl newydd.

Canlyniadau Eisteddfod Gadeiriol Dyffryn Ogwen 2016

Llefaru Meithrin

1af – Catrin Haf - Ysgol Llanllechid
2il – Ynyr Pritchard - Ysgol Abercaseg
3ydd – Willow Naylor - Ysgol Abercaseg a
Cian Amos- Ysgol Llanllechid

Unawd Meithrin

1af -Cian Amos - Ysgol Llanllechid
2il - Awel Grug Williams - Ysgol Llanllechid
3ydd - Seren Lois - Ysgol Abercaseg

Llefaru Derbyn

1af - Catrin Mai Morris - Ysgol Llanllechid
2ail - Elliw Parry Williams - Ysgol Abercaseg
3ydd -Lloer Prysor - Ysgol Llanllechid

Unawd Derbyn

1af – Medi Haf Tipton- Ysgol Llanllechid
2il – Ela Lois Williams - Ysgol Llanllechid
3ydd – Judah Parry - Ysgol Tregarth

Llefaru Blwyddyn 1

1af – Gruffudd Beech - Ysgol Llanllechid
2il – Carwyn James Ellis Williams - Ysgol
Llanllechid
3ydd – Celyn Rhys - Ysgol Abercaseg

Unawd Blwyddyn 1

1af – Gwil Dafydd - Ysgol Llanllechid
2il – Gruffudd Beech- Ysgol Llanllechid
3ydd – Celyn Rhys a Max Williams - Ysgol
Abercaseg

Llefaru Blwyddyn 2

1af - Gwenno Beech- Ysgol Llanllechid
2il -Becca Pritchard- Ysgol Abercaseg
3ydd – Cadi Efa- Ysgol Llanllechid a Betsi Lw
- Ysgol Abercaseg

Unawd Blwyddyn 2

1af – Gwenno Beech- Ysgol Llanllechid
2il -Sylvie Warton Griffiths- Ysgol
Abercaseg, Elin Tomos Ysgol Abercaseg
3ydd – Angharad Ball- Ysgol Llanllechid a
Nel Owen Ysgol Tregarth

Llefaru Blynyddoedd 3 a 4

1af – Mali Fflur - Ysgol Llanllechid
2il – Leusa Morris - Ysgol Llanllechid
3ydd - Seren Mai Roberts - Ysgol Llanllechid

Unawd Blynyddoedd 3 a 4

1af – Mari Watcyn Roberts- Ysgol
Llanllechid
2il – Eli Mai Williams- Ysgol Penybryn
3ydd -Holly Jones- Ysgol Penybryn

Llefaru Blynyddoedd 5 a 6

1af – Martha Jones - Ysgol
2il – Hannah Durrant - Ysgol Llanllechid
3ydd – Madeleine Sinfeld - Ysgol

Unawd Alaw Werin Blwyddyn 6 ac iau

1af – Anest Bryn- Ysgol Pen y Bryn

Unawd Blynyddoedd 5 a 6

1af – Erin Fflur - Ysgol Llanllechid
2il – Rhiannon Elfyn - Ysgol Pen y Bryn
3ydd -William Roberts -Ysgol Llanllechid ac
Anest Bryn - Ysgol Pen y Bryn

Parti Llefaru Ysgol Gynradd.

1af – Parti Pizzaz Ysgol Llanllechid
2il – Parti Ysgol Pen y Bryn
3ydd - Parti Ysgol Tregarth

Unawd Offerynnol Blwyddyn 6 ac iau.

1af – Betsan Griffiths- Ysgol Penybryn
2ail - Esther Parry - Ysgol Tregarth
3ydd – Lynwen Verbeek - Ysgol Tregarth

Unawd Piano Blwyddyn 6 ac iau

1af - Anest Bryn - Ysgol Pen y Bryn
2ail-Rhiannon Elfyn - Ysgol Pen y Bryn
3ydd -Betsan Griffiths - Ysgol Pen y Bryn a
Cai Grey - Ysgol Tregarth

Grŵp Offerynnol Blwyddyn

1af - Band Ysgol Llanllechid

Parti Unsain Blwyddyn 6 ac iau.

1af – Parti Hogia Ysgol Llanllechid
2il – Parti Genod Bl.5 Ysgol Llanllechid
3ydd – Parti Ysgol Bodfeurig

Parti Cerdd Dant

1af - Parti Ysgol Pen y Bryn
2il - Parti Llanllechid

Côr Blwyddyn 6 ac iau.

1af – Côr Ysgol Pen y Bryn
2il – Côr Ysgol Llanllechid

Grŵp Dawnsio Disgo Blwyddyn 6 ac iau

1af - Ysgol Llanllechid
2il - Llwch Lloer

Dawnsio Disgo Unigol Blwyddyn 6 ac iau

Ollie Glyn

Tarian Perfformiad Gorau am Lefaru

Gruffudd Beech - Ysgol Llanllechid

Tarian Perfformiad Gorau Cerddorol

Anest Bryn - Ysgol Pen y Bryn

Llenyddiaeth Ysgolion Cynradd y Dalgylch

Stori

1af – Gwion Pritchard - Ysgol Llanllechid
2il – Ariel Liechtenstein - Ysgol Llanllechid
3ydd – Efa Glain - Ysgol Llanllechid

Cerdd

1af – Tiah Richards - Ysgol Llanllechid
2il – Gwion Pritchard - Ysgol Llanllechid
3ydd – Ursula Rowe - Ysgol Llanllechid

**CYFARFOD YR HWYR – NOS WENER
TACHWEDD 18FED, 2016**

Unawd Lleisiol:

1af – Heulen Cynfal - Parc, Y Bala
2il – Siwan Mason - LlanfairPwll
3ydd – Gwion Jones - Bethel

Unawd Offerynnol (yn cynnwys piano):

1af – Math Roberts - Llanrug
2il – Gwydion Rhys - Rachub
3ydd – Ela Williams - Bontnewydd

Côr Cymysg/Meibion/Merched:

1af – Côr y Penrhyn
2il – Côr Merched Hŷn Ysgol Dyffryn Ogwen

Cyflwyniad dramatig:

1af - Cedron Sion - Porthmadog
2il - Bethan Elin Wyn Owen - Ynys Môn
3ydd - Anest Haf - Tŷ Croes

Rhaglen o Adloniant i Ysgolion Uwchradd

1af – Côr Ysgol Dyffryn Ogwen

CANLYNIADAU ADRAN LLENYDDOL

Enillydd y Gadair:

Richard Llwyd Jones - Bethel

Enillydd y Fedal Ryddiaith:

John Rees Jones - Porthmadog

Enillydd Medal yr Ifanc:

Elen Wyn - Ysgol Dyffryn Ogwen

Yr Englyn

Richard Llwyd Jones, Bethel.

Yr Englyn Digrï

Dilwyn Owen, Erw Las, Bethesda.

Llên yr Ifanc

Blynyddoedd 7-9:

1af – Awel Griffiths - Ysgol Dyffryn Ogwen
2il – Luned Elfyn Roberts - Ysgol Dyffryn
Ogwen

3ydd - Elis Evans a Begw Angharad Evans -
Ysgol Dyffryn Ogwen

Blynyddoedd 10-11:

1af – Ella Baker - Ysgol Dyffryn Ogwen
2il – Beca Nia - Ysgol Dyffryn Ogwen
3ydd - Meilir Griffiths - Ysgol Dyffryn
Ogwen

Côr Hŷn Ysgol Dyffryn Ogwen - Ail wobwr - Corau.

Buddugwyr Llenyddol (o'r chwith): John Rees Jones, Porthmadog - y Fedal Ryddiaeth; Richard Llwyd Jones, Bethel - y Gadair; Elen Wyn, Talybont, - Medal yr Ifanc.

Unawd Bl. 2 (o'r chwith): Nel Owen, Ysgol Tregarth ac Angharad Ball, Ysgol Llanllechid - cydradd 3ydd; Elin Tomos a Sylvie Wharton Griffiths, Ysgol Abercaseg - cydradd 2ail; Gwenno Beech, Ysgol Llanllechid - 1af.

Unawd Bl. 1 (o'r chwith): Max Williams a Celyn Rhys, Ysgol Abercaseg - cydradd 3ydd; Gwil Dafydd, Ysgol Llanllechid - 1af; Gruffudd Beech, Ysgol Llanllechid - 2ail.

Llefaru Bl. 1 (o'r chwith): Celyn Rhys, Ysgol Abercaseg - 3ydd; Carwyn James Ellis Williams, Ysgol Llanllechid - 2ail; Gruffudd Beech, Ysgol Llanllechid - 1af.

Llefaru Bl. 2 (o'r chwith): Betsi Lŵ, Ysgol Abercaseg a Cadi Efa Ysgol Llanllechid - cydradd 3ydd; Beca Pritchard, Ysgol Abercaseg - 2ail; Gwenno Beech, Ysgol Llanllechid - 1af.

Y Corau - Enillwyr - Côr Meibion y Penrhyn.

Unawd Bl. 3 a 4: Mari Watcyn Roberts, Ysgol Llanllechid - 1af, gydag Eli Mai Williams a Holly Jones o Ysgol Penybryn yn 2ail a 3ydd.

Parti Cerdd Dant Ysgol Penybryn - 1af.

Parti Unsain Bl. 6 ac iau: Parti Hogiau Ysgol Llanllechid - 1af.

Parti Unsain Bl. 6 ac iau: Parti Ysgol Bodfeurig - 3ydd.

Unawd Bl. 5 a 6 (o'r chwith): Anest Bryn, Ysgol Penybryn - cyd 3ydd; Rhiannon Elfyn, Ysgol penybryn - 2ail; William Roberts, Ysgol Llanllechid - cyd 3ydd; Erin Fflur, Ysgol Llanllechid - 1af.

Côr Bl. 6 ac iau: Côr Ysgol Penybryn - 1af.

Unawd Piano Bl. 6 ac iau (o'r chwith): Betsan Griffiths, Ysgol Penybryn - cydradd 3ydd; Rhiannon Elfyn, Ysgol Penybryn - 2ail; Anest Bryn, Ysgol Penybryn - 1af; Cai Grey, Ysgol Tregarth - cydradd 3ydd.

Llefaru Bl. 5 a 6 (o'r chwith): Madelaine Sinfield, Ysgol Llanllechid - 3ydd; Hannah Durant, Ysgol Llanllechid - 2ail; Martha Jones, Ysgol Penybryn - 1af.

Llefaru Meithrin (o'r chwith): Ynyr Pritchard, Ysgol Abercaseg - 2ail; Cian Amos, Ysgol Llanllechid - cyd 3ydd; Catrin Haf, Ysgol Llanllechid - 1af; Willow Naylor, Ysgol Abercaseg - cyd 3ydd.

Dawnsio Disgo Unigol: Enillydd - Olly Louis Fraser Jones.

27 RHAGFYR
DECEMBER

NEUADD
OGWEN
CYFLWYNO | PRESENTS

BAND PRES LLAREGGUB

YR CANDELAS

EIRA DJ DELWEDDAU HEN DDUWIAU

7.30
yh/pm

WWW.NEUADDOGWEN.COM
SIOP OGWEN, BETHESDA - 01248 208 485

£12

Cwmni Drama'r Llechen Las,
Clwb Drama Crawia a Neuadd Ogwen
yn cyflwyno

Bali Wali Honco

PANTO newydd sbon i'r teulu cyfan

IONAWR
20 a 21, 2017
yn
Neuadd Ogwen, Bethesda

"Mae'n
hollol
bonecys!"

Tocynnau ar gael yn fuan o
Siop Ogwen
ffôn: 01248 208485
gwefan: www.neuaddogwen.com

Caerhun a Glasinfryn

Marred Glyn Jones, 2 Stryd Fawr, Glasinfryn, Bangor, LL57 4UP
01248 351067
marred587@btinternet.com

Sefydliad y Merched

Tachwedd 9fed oedd noson ein cyfarfod blynyddol dan lywyddiaeth Mrs Mair Griffiths. Roedd yn ddrwg gennym ddeall nad yw Mrs Elizabeth Evans yn dda iawn a dymunwyd gwellhad buan iddi.

Darllenwyd y nodiadau gan Mrs Ingrid Farrer a chawsom gofnodion gwyich a chymhwysol am y flwyddyn gan Jocelyn sydd wedi gweithio’n ddiwyd i’r sefydliad yn ei swydd fel ysgrifennydd. Pleser oedd cael dymuno pen-blwydd hapus sbeshial iddi.

Rydym wedi mynd yn griw bach iawn erbyn hyn ond rydym er hynny wedi cael blwyddyn hynod o lwyddiannus ac wedi mwynhau siaradwyr diddorol ac arbennig iawn.

Mae gwaith y llywydd wedi cael ei rannu rhwng tri aelod ers rhai blynyddoedd, sef Mair, Dr Ann Illsley a Sarah. Dipyn o gamp ond mae’r genod wedi gwneud gwaith rhagorol o dan yr amgylchiadau anodd. Felly trist yw cofnodi fod Mair yn ymddeol ar ôl 40 mlynedd o fod mewn rhyw swydd neu’i gilydd i’r sefydliad yng Nglasinfryn.

Dechreuodd 40 mlynedd yn ôl gyda’i mam Mrs Muriel Pritchard sydd bellach yn 98 oed, ac mae wedi llenwi pob swydd yn ei dro ac erbyn hyn yn naturiol wedi cael digon!

Oherwydd y nifer fechan ohonom mae gwaith llenwi swyddi yn mynd yn anoddach.

Diolchwn i Mair am ei gwaith arbennig a thrylwyr, am ei chefnogaeth a’i charedigrwydd i bob achos ac i ni fel aelodau.

Ar nodyn personol carwn innau ddiolch iddi am ei chefnogaeth ac am fod yn ffrind triw a dibynadwy.

Ni chafodd Lesley Wykes o gangen Dwygyfylchi fawr o hwyl ar ethol

swyddogion newydd a bu cryn drafod ynglŷn â dyfodol y sefydliad, ac ar hyn o bryd mae wedi’i atal. Diolch i bawb am eu ffyddlondeb. Hoffwn ddymuno Nadolig Llawen i bawb.

Taith Gerdded

Mae’n fwriad gan griw Pobol Glasinfryn (ewch i weld ein tudalen Facebook), i drefnu taith gerdded ym mis Ionawr. Cerdded yn hamddenol ar hyd llwybrau’r ardal gan ddiweddu’r daith yn y Ganolfan yng Nglasinfryn i fwynhau mins peis a phanad. Edrychwch allan am fwy o wybodaeth ar ddechrau’r flwyddyn newydd - ar y dudalen Facebook, ac ar y bwrdd gwybodaeth newydd sydd wedi ei osod wrth ymyl y safle bysus newydd ym Mro Infryn.

Noson arbennig

Bywyd gyda’r Signora oedd teitl digwyddiad a gynhaliwyd yng Nghanolfan yr Ucheldre, Caergybi ar 25 Tachwedd, ble y cymerodd Marian Bryfdir, Bro Eryri, Waen Wen, ran Bruna Lupoli, morwyn y gantores opera enwog Maria Callas. Roedd y ddrama wedi ei hysgrifennu a’i chyfarwyddo gan fab Marian, Jamie-Glyn Bale. Cymerwyd rhan Maria Callas gan Anne Williams-King ac fe ganodd ganeuon o *Tosca*, *Norma*, *La Traviata* a *Madame Butterfly*. Noson oedd hon wedi ei threfnu i gyd-fynd a diwrnod Dileu trais yn erbyn merched ar 24 Tachwedd gan fod Maria Callas ei hun wedi dioddef bywyd o drais. Mae cynlluniau ar y gweill i gael perfformiadau yn Galeri, Caernarfon a Phontio ym Mangor y flwyddyn nesaf. Roedd hi’n noson arbennig gyda pherfformiadau gwyich. Os cewch gyfle, ewch i’w weld ar bob cyfrif!

Calendrau

Os ydych yn chwilio am anrheg Nadolig, beth am Galendr Llais Ogwan? Mae Mair Griffiths, Pen y Bryn, Waen Wen yn eu gwerthu, felly beth am alw heibio! Dim ond £4 yr un ydyn nhw – bargaen, yn wir! Ac mae’r calendr yn cynnwys lluniau hyfryd o Ddyffryn Ogwen.

gair neu ddau

John Pritchard

I.G.

Gwelais y pennawd trawiadol hwn mewn cylchgrawn Cristnogol Saesneg, “**Christmas** starts with **Christ!**” Gwaetha’r modd, fedrwn ni mo’i gyfieithu i’r Gymraeg. Oni bai, hynny yw, ein bod yn dweud rhywbeth fel, “Mae’r Nadolig yn gorffen efo I.G. – Iesu Grist”. Dim cweit mor drawiadol o bosibl.

Trueni pethau yma yng Nghymru, fel mewn sawl lle arall, yw mai’r hyn sydd yng nghanol y **Nadolig** i lawer o bobl yw **doli**. Yn aml iawn, rhyw ddoli o ddyn bach neis yw baban y preseb, yn hytrach na Mab Duw a Cheidwad byd. Nadolig tlawd rhyfeddol yw hwnnw sy’n gweld dim ond doli o Grist ym mhreseb Bethlehem.

Un o gymwynasau mawr y Nadolig yw ei fod yn rhoi cyfle i ni ganolbwyntio bob blwyddyn ar y gwirioneddau mawr am yr Arglwydd Iesu Grist. Fe’n hatgoffir am yr hyn a ddigwyddodd adeg ei eni ym Methlehem. Ond fe’n hatgoffir hefyd am bwy a anwyd, a pham yn union y cafodd hwn ei eni. Cawn edrych o’r newydd eleni ar Mair a Joseff a’r bugeiliaid a’r doethion, a’r babi oedd yn wrthrych sylw’r byd. Ac wrth wneud hynny, cawn glywed eto mai Mab Duw a Gwaredwr pechaduriaid yw hwn. Cawn ddotio drachefn wrth gofio iddo ddod o’r nef i’r ddaear er ein mwyn. Dyma destun ein cân, a gwrthrych ein serch a sylwedd ein ffydd.

Ond mae’r olwg hon ar Grist yn dibynnu ar un peth syml iawn, sef ein bod yn credu tystiolaeth y Beibl amdano. Oherwydd yno, yng Ngair Duw, y dysgwn ni amdano; yno y gwelwn ac y clywn y gwirioneddau mawr sy’n goleuo ac yn llonni’r galon. Y dystiolaeth Feiblaidd sy’n dangos y Gwaredwr i ni. Heb y dystiolaeth honno, wyddom ni ddim oll o werth amdano. A dyna pam ei bod mor bwysig fod y cyfan a ddywedwn amdano’n seiliedig ar yr hyn sydd wedi ei ddatguddio yn y Beibl. Ein tasg a’n braint ni yw derbyn a cheisio deall popeth a ddywed y Gair am y person unigryw hwn. Mae’n dasg enfawr wrth reswm, ond yn hynod o gyffrous am fod yr Ysgrythur, o’i gyfoeth mawr, yn dod â rhywbeth newydd i’r golwg o hyd wrth i ni ei astudio’n ddisgrylgar ac addolgar.

Ond mor aml y clywn ni bobl yn anwybyddu’r union dystiolaeth hon, gan fynnu doethinebu ynghylch y person hwn. Gwrthodir llawer o’r hyn a ddywedir amdano, yn cynnwys pethau mor sylfaenol ag iddo gael ei eni o forwyn, iddo fyw yn berffaith, iddo ddweud ei fod yn Fab Duw, iddo farw o’i fodd ar Galfaria, ac iddo ddod yn ôl yn fyw o’r bedd. Ond o wrthod y gwirioneddau hyn, beth sydd ar ôl ond doli o Grist yn ôl dychymyg a thâst, ac ie, yn ôl mympwy pobl.

Na doli! IG!

A Nadolig Llawen iawn i bawb ohonoch.

John Pritchard

Sesiynau Siarad i Ddysgwyr

11.00 -12.00, Ail Ddydd Sadwrn bob mis ym Marchnad Ogwen

11.00 -12.00 , 4ydd Dydd Sadwrn bob mis yng Nghaffi Fitzpatrick's

Am fwy o wybodaeth neu i wirfoddoli yn y sesiynau siarad, cysylltwch â Meleri ar 01248 602131

Marchnad Ogwen

Noson ardderchog! Dyna oedd barn cymaint o bobl - yn cynnwys ni, Stondinwyr Marchnad Ogwen - am y Farchnad Nos a gynhaliwyd mis Tachwedd. Roedd awyrgylch gymunedol braf yn Neuadd Ogwen y noson honno ac rydym fel Marchnad yn ymfalchio ein bod yn gallu dennu cymaint o bobl nid yn unig i brynnu nwyddau lleol ond i sgwrsio a chyfarfod fel cymuned. Diolch yn fawr i'r Boncathod am greu naws mor hyfryd a gobeithio eich bod wedi casglu llong y bwced yna i'r Ambiwylans Awyr! Mae dyddiad Marchnad Nos at y flwyddyn nesaf wedi ei logi yn barod gyda Neuadd Ogwen - sef Tachwedd 22ain!

Croeso i Stondin gig Blas yr Allt gyda Gavin Bee i'r Farchnad. Mae Gavin yn gwerthu cig moch a selsig.

Margaret Jones, Pant Glas sydd wedi ennill y daleb am £50 i'w gwario yn y Farchnad yn ystod Rhagfyr ac Ionawr.

Mae Margaret yn llawn haeddu'r wobwr gan ei bod yn gefnogol iawn i'r Farchnad - yn ogystal â Dafydd wrth gwrs. Llongyfarchiadau a diolch am eich cefnogaeth.

Mae rhai o Stondinau'r Farchnad yn mynd i gynnal sêl ym Marchnad Ionawr. Cyfle am fargen!

Diolch i selogion y Farchnad am eich cefnogaeth yn ystod 2016. Rydym fel Stondinwyr yn sicr yn gwerthfawrogi ac yn barod i dderbyn unrhyw argymhellion! Cofiwch, os ydych y eisiau llogi y Stodin 'Un Tro' neu y Stodin Elusen, cysylltwch gyda'r ysgrifennydd mewn da bryd. Yn anffodus, mae ceisiadau hwyr yn digwydd a ninnau fel Marchnad yn gorfod eu gwrthod.

Bydd Marchnad gyntaf 2017 Ionawr 14eg o 9.30 - 1.30. Croeso cynnes.

Gwybodaeth lawn ar ein gwefan www.marchnadogwen.co.uk hefyd ar Facebook a Twitter.

SIOP OGWEN

Cardiau, CDs, Coffi Poblado, Crysau-T a Hwdis Cowbois, Crefftau, DVDs, Golwg, Llyfrau, Lluniau a llawer mwy!

Am fan hwylus ar y Stryd Fawr, cofiwch am Siop Ogwen am eich holl anghenion siopa! Galwch draw neu rhwch ganiad i'r Siop am ragor o wybodaeth.

33 Stryd Fawr, Bethesda (Drws nesaf i Neuadd Ogwen)
partneriaeth@ogwen.org

01248 208 485

Siân Gwenllïan

Aelod Cynulliad Etholaeth Arfon

CYMORTHFEYDD

Os oes gennych fater yr hoffech ei drafod gyda'ch AC mewn cymhorthfa, yna cysylltwch a'r swyddfa ym Mangor neu yng Nghaernarfon

Swyddfa Etholaeth, 70 Stryd Fawr, Bangor, LL57 1NR
 (01248) 372948

Swyddfa Etholaeth, 8 Stryd y Castell, Caernarfon, LL55 1SE
 (01286) 672076

Sian.Gwenllian@cynulliad.cymru

Hywel Williams

Aelod Seneddol
 Etholaeth Arfon

CYMORTHFEYDD

Os oes gennych fater yr hoffech ei drafod gyda'ch AS mewn cymhorthfa, yna cysylltwch ag ef yn ei swyddfa ym Mangor neu yng Nghaernarfon:

Swyddfa Etholaeth, 70 Stryd Fawr, Bangor, LL57 1NR
 ☎ (01248) 372 948

Swyddfa Etholaeth, 8 Stryd y Castell, Caernarfon, LL55 1SE
 ☎ (01286) 672 076

williamshy@parliament.uk

Contractwyr Trydanol

Jones & Whitehead Cyf

Swyddfa Gofrestredig
 Penrall, Tregarth, Bangor, Gwynedd, LL57 4AU

Ffôn: 01248 601257
 Ffacs: 01248 601982

E-bost: info@jonesandwhitehead.co.uk

MODURON PANDY Cyf.

MOT Diesel a Chatalydd
 Atgyweirio MOT
 Gwasanaethu Cerbydau
 Cydbwyso Teiars
 Batris
 Tracio

01248 600619

moduronpandy@yahoo.com
www.moduronpandymotors.co.uk

Tregarth, Bangor,
 Gwynedd LL57 4AY

Ysgol Llanllechid

Eisteddfod Dyffryn Ogwen

Llongyfarchiadau i'r disgyblion ar eu llwyddiannau lu yn Eisteddfod Dyffryn Ogwen a llongyfarchiadau arbennig i Gruffydd Beech ar ennill y cwpan am y perfformiad gorau drwy'r Eisteddfod yn yr adran llefaru. Mae rhestr lawn o'r holl enillwyr ar ein gwefan. Diolch i bawb a ddaeth i'r Eisteddfod i gefnogi'r disgyblion, a diolch arbennig i bawb a fu'n brysur yn hyfforddi ac yn cynorthwyo mewn cymaint o wahanol ffyrdd.

Mrs Brenda Wyn Jones

Daeth yr awdures Mrs Brenda Wyn Jones, Tregarth draw i sgwrsio gyda disgyblion Mrs Marian Jones yn ddiweddar, a threuliwyd prynhawn tu hwnt o ddifyr yn ei chwmni. Roedd y plant eisiau gwybod yn benodol am hanes y Côr Merched enwog a deithiodd Prydain yng nghyfnod y Streic Fawr yn codi arian i helpu teuluoedd y streicwyr, - a phwy well i ddweud yr hanes wrthynt na Mrs Brenda Wyn Jones! Nain Mrs Jones, sef Mary Ellen Parry, oedd yn arwain y côr, a chafwyd gwybod yr hanes i gyd! Roedd y plant wedi dysgu geiriau cân Gwynfor ap Ifor, 'Strydoedd Bethesda,' a ffurfiwyd côr! A wyddoch chi pwy oedd yr arweinydd? Mrs Brenda Wyn Jones siwr iawn, - yn union fel y gwnaeth ei nain! Diolch am brynhawn gwerth chweil!

Strydoedd Bethesda

Wrth gerdded un diwrnod drwy strydoedd Bethesda
Yng nghysgod y creigiau a'r poncydd mor brudd
Fe welais chwarelwr ym machlud ei ddyddiau
Yn cyfri'r gaeafau ar derfyn y dydd.

Ni chedwyd ei enw yn llyfrau'r haneswyr
Wrth lusgo o'r chwarel a'i fywyd ar drai,
Mae'r llwch ar ei 'sgyfaint o greigiau'r canrifoedd
A neb eisiau gofyn ar bwy oedd y bai...

Y Pwdin Nadolig!

Oeddech chi'n gwybod fod Pwdin Dolig anferth wedi dod i Fethesda yn y flwyddyn 1901?! Do, bu Blwyddyn 4 yn ymchwilio i hanes y 'Pwdin 'Dolig Anferthol' hwn a ddaeth i'r ardal yn ystod cyfnod y Streic Fawr. Bu llawer o holi a stilio, cyn mynd ati i E-bostio Dr J. E. Hughes er mwyn dysgu mwy am y digwyddiad hanesyddol arbennig. Yna, cafwyd cyfle i chwilita yn yr Archifdy, a darganfod erthygl yn yr Herald Gymraeg yn sôn am y pwdin yn cyrraedd 'stesion' Bethesda mewn 27

cist fawr, - a'r cyfan yn pwyso dros dair tunnelli! Roedd y pwdin wedi ei bacio'n daclus mewn tuniau o un, dau a thri phwys, - gyda'r cyfarwyddiadau wedi eu cofnodi'n daclus ar bob tun. Rhodd gan gwmni John Hill a'i fab, Ashton under Lyne, oedd y pwdin. Roedd rheolwr eu cwmni wedi clywed am y streic fawr ac eisiau gwneud rhywbeth i helpu trigolion Bethesda, a pha ffordd well na chreu'r pwdin Nadolig arbennig hwn! Bu'r plant yn ymchwilio ar y We i geisio darganfod mwy o wybodaeth, ac o ganlyniad, cysylltwyd â Hill's Bakery. Dychmygwch y syndod a gafwyd pan dderbyniwyd llythyr gan Hill's Bakery yn dweud mai hen, hen daid y perchennog presennol oedd John Hill, a'i bod yn gwybod am y stroi hon! Mae'r cwmni am gynnwys ein llythyr ar eu gwefan y Nadolig hwn. Felly, mae'r cysylltiad wedi ail agor, dros ganrif yn ddiweddar! Dyma beth yw addysg go iawn - gwersi hanes perthnasol am y gymuned leol a chyndeidiau ein disgyblion!

Addurno ffenest Siop Ogwen

Mae rhai o'r disgyblion hynaf wrthi'n brysur yn paratoi gwaith Celf er mwyn addurno ffenest y siop hon, a beth dybiwch chi fydd i'w weld yno'n fuan?! Pwdin 'Dolig!

Noson Stwff a Straeon y Chwarel

Cynhaliwyd noson hynod ddiddorol yn ein hysgol yn ddiweddar ar y cyd gydag aelodau o Gôr Meibion y Penrhyn. Pwrpas y noson oedd hel pob math o 'stwmf' at ei gilydd, gan gynnwys recordiadau o drigolion yr ardal yn hel atgofion am fywyd yn ystod oes aur y chwareli. Bu'r disgyblion wrthi'n brysur yn croesawu'r ymwlewyr, sgwrsio a gwarndo ar eu straeon, sganio, cofnodi ar fapiau ac wrth gwrs yn gweini panad i bawb. Mae'r weithgaredd hon yn rhan o brosiect Llwybr Llechi Eryri a bydd y 'stwmf' a gasglwyd at ei gilydd yn cael ei osod ar ap ffôn, a fydd yn gydymaith i deithwyr wrth iddynt grwydro ar lwybrau drwy bentrefi Rachub, Llanllechid a Bethesda. Diolch yn fawr i Sian Shakespear am ei chymorth ac i bawb a gyfrannodd at lwyddiant y noson. Gweler y lluniau ar ein gwefan.

Dr Ed Rowe

Rydym yn ffodus fel ysgol fod gennym rieni sydd yn barod i gyfrannu eu harbenigedd i gyfoethogi addysg ein plant. Yn ôl yn y Gwanwyn fe ddaeth Ms Karen Rowe, mam Ursula i'r dosbarth i sôn am ei gwaith yn Kenya a rhannau eraill

o'r Affrig. Y mis hwn fe ddaeth tad Ursula, Dr Ed Rowe i siarad gyda'r disgyblion am Wyddoniaeth pridd gan ein bod wedi bod yn astudio planhigion a chynefinoedd. Cafwyd prynhawn difyr dros ben a'r dosbarth yn byrlymu wrth arbrofi gyda graddfa pH. Yn dilyn yr ymweliad, bu'r disgyblion yn ysgrifennu cyfarwyddiadau manwl er mwyn mynd ati yn y dyfodol i lunio arbrawf tebyg. Diolch eto i Dr Rowe am roi ei amser ac am sbarduno gwyddonwyr y dyfodol!

Canolfan Llyn Brenig

Fel rhan o waith y dosbarth ar ynni, daeth Arfona Evans o Ganolfan Llyn Brenig i wneud cyflwyniad ar Arbed Ynni i ddisgyblion dosbarth Mrs Tegid. Canolfan i ymwelwyr yw Llyn Brenig a ariennir gan Ddŵr Cymru. Yn ystod y sgwrs, bu Arfona yn trafod y gylched ddwr a phwysleisio yr angen i arbed dwr. Yn ogystal, cafodd y disgyblion gyfle i wisgo i fyny fel cymeriadau i hyrwyddo gwaredu sbwriel mewn modd cyfrifol. Ei chenadwri oedd: rhowch sbwriel yr ystafell ymolchi a'r gegin yn y bin, ac nid i lawr y draen, lle mae'n achosi problemau. Yn sgil hyn, trefnwyd taith ddifyr i ganolfan Llyn Brenig.

Oriel Môn

Orielau yw thema disgyblion blwyddyn 6 yr hanner tymor hwn, ac roedd pawb yn llawn cyffro wrth fynd ar ymweliad ag Oriel Mon i astudio gwaith yr artistiaid Charles Tunnicliffe a Kyffin Williams. Cafwyd bore prysur o greu dan arweiniad Ms Anna Pritchard. Mae disgyblion Ysgol Llanllechid yn hynod ffodus o gael eu dysgu gan Ms Anna Pritchard ac mae'n werth gweld y gwaith Celf sy'n cael ei gynhyrchu. Diolch Ms Anna am gyfoethogi profiadau'r disgyblion yn yr Oriel yn yr un modd.

Coginio

Braint oedd croesawu Mr Guillano Malvasi a'i wraig, Mrs Olwena Malvasi, sy'n daid i Hana a Harri i goginio bwydydd Eidalaidd i ddisgyblion dosbarthiadau Mrs Llinos Wilson a Mrs Rona Williams. Mae Guillano yn enedigol o'r Eidal a chawsom hanesion difyr am sut y daeth i Gymru a'i blentyndod yn yr Eidal. Roedd wedi coginio llond sosban anferth o sbageti bolonês ac wedi paratoi 'antipasti' i ddod i'r ysgol. Yn ôl y plant, hwn oedd y bolonês gorau 'rioed ! Cyn i'r sesiwn ddod i ben, dysgwyd beth oedd lliwiau'r faner a sut i gyfri i ddeg mewn Eidaleg. Grazie Guillano!

Roedd arogl hyfryd yn yr ysgol am yr eildro yr wythnos diwethaf pan ddaeth Anti Gillian i ddysgu'r plant sut i wneud bara brith traddodiadol. Roedd rhiad amseru a mesur yn ofalus ac roedd y plantos i gyd wedi eu plesio ac yn llyfu eu gweflau! Mae pawb yn yr ysgol wrth eu boddau gyda bara brith Anti Gillian!! Llun

Piggery Pottery

Cafwyd taith flynyddol fendigedig i Piggery Pottery i'r dosbarth Derbyn, a phawb wedi cael cyfle i addurno`r moch yn eu ffyrdd di-hafal eu hunain! Gwelwyd moch o bob lliw dan haul!!

Castell Penrhyn

I Gastell Penrhyn yr aeth dosbarth Mrs Parry Owen i grwydro o amgylch y gerddi a dysgu enwau'r gwahanol goed, cyn cael cyfle i gymryd rhan mewn gweithgareddau amrywiol. Bu'r disgyblion yn dawnsio, astudio teganau o'r oes Fictoria, gwneud addurniadau mewn dull origami a chreu llygod bach, gan ddefnyddio siwgr eisin!

Balchder Bro

Diolchwn i griw Balchder Bro Bethesda am ddod atom i gasglu sbwriel yn y gymuned eto eleni. Casglwyd 21 o fagiau du yn ystod y bore wrth grwydro ar hyd Lon Bach Odro, o amgylch Maes Bleddyn a Phlas Ffrancon. Mae criw gwyrdd Ysgol Llanllechid yn gofyn yn garedig i bawb roi sbwriel yn y bin pob amser! Diolch!

Gymnasteg

Llongyfarchiadau i Erin Griffiths, Elsie Owen a Madeleine Sinfield am eu perfformiadau yng nghystadleuaeth Gymnasteg yr Urdd yn ddiweddar ym Mhenygroes. Cafwyd perfformiadau o safon uchel iawn. Da iawn chi ferched!

Clwb Pelrhwyd

Llawer iawn o ddiolch i Ms Sioned Sturrs am gynnal Clwb Pelrhwyd i'n disgyblion hynaf yn wythnosol ar ôl ysgol. Mae'r clwb hwn yn mynd o nerth i nerth, a byddwn yn mynd ati i drefnu twrnament i'r plant yn y flwyddyn newydd.

**CYSTADLEUAETH!
CYFLE I ENNILL CD NEWYDD
Y WELSH WHISPERER!**

Am gyfle i ennill copi o'i CD newydd llawn hiwmor a chanu gwlad 'Y Dyn o Gwmfelin Mynach' atebwch y cwestiwn anodd yma;

TARW DU

Sawl aelod sydd yn y ddeuawd canu gwlad 'Dylan a Neil'?

Atebion at welshwhisperer@live.com
neu: Caeglas, Cwmfelin Mynach,
Hendy Gwyn ar Daf, Sir Gâr,
SA34 0DJ
(Cofiwch gynnwys eich cyfeiriad).
www.welshwhisperer.cymru

Dydd Sul 15/01/2017
Y Brif Theatr

11.00	Sioe Cyw
11.30	Cyfarfod Cyw a'i ffrindiau
1.15	Sioe Cyw
1.45	Cyfarfod Cyw a'i ffrindiau
3.30	Sioe Cyw

Penwythnos Cymryd Rhan 2017
Canu a dawnsio gyda Cyw a'i ffrindiau

Archeba docyn o drwy ffonio Venue Cymru 01492 872000
neu ewch i www.venuecymru.co.uk

s4c.cymru/cyw

ROWNDAROUND
Gweithdai
11.00-12.00 a 1.30-2.30 Dydd Sul 15/01/2017 Ystafell Crafnant

Cyfle i gyfarfod sgriptiwr, cyfarwyddwr a rhai o actorion y gyfres. Am Ddim.

Ysgol Gynradd Tregarth

Eisteddfod Dyffryn Ogwen

Da iawn i bawb o Ysgol Tregarth a ymdrechodd yn Eisteddfod Dyffryn Ogwen yn ddiweddar. Yn sicr roedd safon y cystadlu yn uchel iawn, perfformiadau ac ymddygiad y plant i gyd i’w canmol.

Plant Mewn Angen

Cafwyd diwrnod o hwyl yn yr ysgol i godi arian at elusen leol ar ddiwrnod Plant Mewn Angen. Cafodd pawb y cyfle i ddod i’r ysgol wedi gwisgo rhywbeth smotiog neu wisg o’u dewis. Roedd yr ysgol yn llawn o wahanol gymeriadau. Diolch i bawb wnaeth gyfrannu a’n helpu i godi £296 at yr achos. Mae rhieni, plant a staff yr ysgol wedi codi £850 at yr elusen leol yn ystod y tymor.

Gala Nofio’r Urdd

Dydd Sadwrn Tachwedd 19 bu disgyblion Ysgol Tregarth yn cystadlu yng Ngala Nofio’r Urdd ym mhwll nofio Bangor. Nofiodd pawb yn arbennig o dda ac roedd yn brofiad gwerthfawr iawn i’r plant. Llwyddodd Issy Forte i ennill y ras rhydd Bl 5 a 6 a Millie Forte i ddod n gyntaf yn y ras pili pala Bl 3 a 4. Camp arbennig iawn o gofio bod y ddwy yn cystadlu yn erbyn plant Eryri gyfan!

Gymnasteg yr Urdd

Dydd Llun Tachwedd 28 bu disgyblion Ysgol Tregarth yn cystadlu yng nghystadleuaeth Gymnasteg yr Urdd ym Mhlas Silyn, Penygores. Da iawn i’r genod i gyd am weithio mor galed yn paratoi ar gyfer y gystadleuaeth. Yr holl ysgol yn falch iawn o’ch ymdrech a’ch llwyddiant.

Cymru Cŵl

Rydym wedi bod yn mwynhau wythnos llawn egni a bwrlwm wrth ddathlu ein Cymreictod yn ystod Wythnos Cymru Cŵl. Roedd yr wythnos yn llawn brwdfrydedd a gweithgareddau sy’n ceisio rhoi balchder yn eu hiaith a’u cenedligrwydd i ddisgyblion. Roedd y plant wrth eu boddau yn cael dysgu am ein harwyr Cymreig o flynyddoedd maith yn ôl megis Llywelyn Fawr ac arwyr heddiw e.e. Gareth Bale. Diolch yn fawr i Anna Pritchard a ddaeth i ddosbarth Llywelyn, Trydan ac Idwal i greu gwaith celf arbennig gyda’r plant a oedd yn cyd-fynd a’n wythnos Cymru Cŵl.

Mewn Cymeriad

Yn ddiweddar cawsom ymweliad gan gwmni ‘Mewn Cymeriad’. Y cymeriad y tro hwn oedd y brenin Harri V11. Cyflwynodd ei hun i’r plant mewn ffordd fywiog, hwyliog a rhyngweithiol yn ol

arfer y cwmni. Llanwyd y Neuadd a swm chwerthin a bywiogrwydd, yn enwedig pan ddewisodd un o blith y staff i fod yn wraig iddo. Bydd ei hanes yn aros yn fyw yng nghof y disgyblion am amser hir yn sicr.

Taith Llwybr Llechi

Aeth disgyblion dosbarth Ffrydlas ar daith gerdded yn ddiweddar o’r Ysgol, bob cam i Borth Penrhyn ac yn ôl! Yn ein harwain, roedd Anita Daimond, ac wrth gerdded roedd yn dysgu’r plant am hanes a diwylliant yr ardal, byd natur, sylwi ar batrwm a gwedd yn yr amgylchedd, ynghyd a chwilio am geocaches. Roedd y mwynhad gafodd y disgyblion o redeg drwy garped o ddail yr hydref yno’i hun yn gyfiawnhad dros fynd ar y daith! Gweithio mae Anita ar brosiect i ddatblygu a chysylltu llwybrau drwy ardaloedd llechi Gogledd Cymru, a braf oedd cael ein gwahodd if od yn ran o’r prosiect.

Taith o amgylch Tregarth

Fel rhan o ein thema ‘Y synhwyrâu’ aeth dosbarth Tryfan ar daith o amgylch Tregarth er mwyn ehangu eu dealltwriaeth am y synhwyrâu ac eu ardal leol. Bu llawer o hwyl ar y daith a defnyddwyd mwyafrif o’r synhwyrâu; wrth glywed crensiâu y dail o dan ein traed, yr arogl mwg o simneiau tai a gweld rhyfeddodau’r pentref megis yr hen lwybrau tren. Cyn y Nadolig bydd y disgyblion yn defnyddio’r hyn a ddysgwyd i gwblhau gwaith am ein thema.

Gwilym Bowen Rhys

Cafwyd ymweliad arbennig gan gan y cerddor, Gwilym Bowen Rhys, a ddaeth i ddiddanu holl ddisgyblion drwy ganu nifer o ganeuon traddodiadol Cymreig. Daeth a nifer o offerynnau gydag ef yn cynnwys gitar, ffidil a banjo ac roedd y disgyblion wedi mwynhau gwrando ar wahanol synau’r offerynnau. Cafwyd hwyl yn cyfrannu at ei ganeuon a morio canu yn Gymraeg. Roedd pawb wedi mwynhau’r sesiwn gyda Gwilym a diolch iddo am ddod atom i godi ymwybyddiaeth o gerddoriaeth Gymraeg.

Tregarth

Olwen Hills (Anti Olwen),
44 Bro Syr Ifor, Tregarth ☎ 600192

Angharad Williams,
23 Ffordd Tanrhiw, Tregarth ☎ 601544

Clwb 100 Canolfan Tregarth

Mis Tachwedd
40 Sulwen Roberts £15
7 David Hadfield £10
17 Bessie Buckley £5

Mis Rhagfyr
24 Emllyn Thomas £15
43 Peter Jones £10
54 Sian Beidas £5
a Bonws Nadolig
21 Ann Jones £15

Profedigaeth

Daeth y newyddion trist am farwolaeth Oscar Bowen Jones yng Nghartref Cerrig yr Afon, Y Felinheli, ar Dachwedd 8, ac yntau’n 77 mlwydd oed. Roedd Oscar yn adnabyddus iawn yn yr ardal a phawb yn ei nabod fel un o sylfaenwyr y cwmni trydanol Jones a Whitehead gyda’r diweddar Fred Whitehead. Tyfodd y cwmni i fod yn un prysur a llwyddiannus a daeth i’w nabod yn genedlaethol gan mai dyma’r cwmni fu yng ngofal gwaith trydanol yr Eisteddfod Genedlaethol ac Eisteddfod yr Urdd. Ni fu iechyd Oscar yn dda a threuliodd y saith mlynedd olaf o’i fywyd yng Nghartref Bryn Llifton, Bangor, ac yna yn Y Felinheli.

Bu’r angladd yn Eglwys y Gelli ac yna yn yr Amlogsgfa ym Mangor dan ofal y Parchedig John Mathews a thalwyd teyrnged annwyl iddo gan ei gyfaill y Parchedig Huw John Hughes.

Cydymdeimlwn gyda Margaret, ei briod yn ei chartref Cae Drain, Ffordd Tanrhiw; ei blant Iwan, Bledwyn a Jên; ei wyron, Lois, Gruffydd, Ffon, Lowri, Ieuan, Ceri, Ithel, Idwal, Idris John a Margiad Ann; ei orwyras Lily Haf, a’r holl deulu yn eu tristwch o golli Oscar. Mae’n chwith iawn meddwl na chawn ei gwmni eto.

Cydymdeimlwm gyda Amanda ac Andrew, eu merched Laura ac Elin a’t teulu, 11 Tal y Cae, yn eu profedigaeth o golli mam Amanda sef y diweddar Vera Parry, Bethesda.

Yn yr Ysbyty

Fe syrthiodd Eleanor Holland, Perthi, a bu yn Ysbyty Gwynedd am gyfnod cyn cael ei symud i Ysbyty Eryri, Caernarfon. Brysiwch wella Linor!

Anfonwn ein cofion at bawb o’r pentref sydd ddim yn teimlo’n rhy dda ar hyn o bryd. Cofiwch am rai sydd mewn

ysbytai, mewn cartrefi gofal ac adref ar eu haelwydydd eu hunain. Diolch i'r meddygon, y nyrsus a'r gofalwyr sydd yn gweithio'n galed gyda'r henoed a'r gwael eu hiechyd drwy'r flwyddyn.

Merched y Wawr, Cangen Tregarth

Nos Lun, Tachwedd 7, cafwyd noson o Drefnu Blodau at y Nadolig yng nghwmni Susan Peters, Caernarfon, yn Festri Capel Shiloh. Dyma'r eilwaith i ni groesawu Susan i'r Gangen gan iddi fod gyda ni flwyddyn yn ôl. Treuliodd y noson yn creu trefniannau Nadoligaidd lliwgar ac artistig a phopeth roedd yn ei greu yn edrych mor hawdd !! Yn ystod y noson llongyfarchwyd ein Llywydd eleni, sef Margaret, am ei llwyddiant ym Mhabell Merched y Wawr yn y Sioe Frenhinol yn Llanelwedd yn gynharach eleni. Anfonwyd cofion at yr aelodau oedd yn methu bod yn bresennol am wahanol resymau a rhoddwyd gwybodaeth am y Cinio Nadolig a gynhelir yng Nghaffi Coed y Brenin, Nos Lun, Rhagfyr 5.

Ni fydd y Gangen yn cyfarfod ym Mis Ionawr. Ar Chwefror 6 cawn gwmni Carrie Rimes, o'r Gerlan, sydd yn Wneuthurwr Caws, 'Caws Moelyci', a hynny yn Shiloh am 7.30 o'r gloch. Croeso cynnes iawn i bawb a hoffai ymuno gyda'r merched.!

Capel Shiloh, Tregarth

Oedfaon am 5 o'r gloch oni nodir yn wahanol.
Rhagfyr 18 am 2 o'r gloch - Oedfa Deulu y Nadolig
Rhagfyr 24 am 6 o'r gloch - Oedfa Gymun y Nadolig.
Rhagfyr 25 Dim Oedfa
Ionawr 1 Gwynfor Williams
Ionawr 8 Eric Jones, Bangor
Ionawr 15 R.Ifor Jones, Bae Colwyn
Ionawr 22 Mererid Mair, Caernarfon
Ionawr 29 Dafydd Hughes, Caernarfon

Nos Sul, Tachwedd 6, cafwyd oedfa yng nghwmni y Parchedig Gwynfor Williams. Mae'n hyfryd cael cyhoeddi mai Gwynfor yw ein Gweinidog a hynny am yr eildro gan gymeryd lle y Parchedig Philip Barnett a symudodd i fyw yn nes at y teulu yn Sir Efrog. Croesawyd ef yn gynnes ac yn ystod yr oedfa rhoddwyd croeso mawr i ddau aelod newydd i Shiloh, sef Valmai Owen a'i brawd Fred Griffiths o Fethesda. Nid yw'r ddau yn ddieithr i oedfaon Shiloh gan iddynt fod yma yn ein plith yn selog dros ben ers rhai misoedd. Diolch i chi eich dau am eich cefnogaeth i'r capel.

Dymunwn wellhad llwyr a buan i J.O. Roberts, Allt Pen y Bryn, Bethesda, sydd yn cael llawdriniaeth yn Ysbyty Gwynedd ym Mis Rhagfyr.

Genedigaeth

Llongyfarchiadau i Ffion a Dion, Penrala

ar enedigaeth Greta Hywel ar Dachwedd 20fed, chwaer fach i Iago Tudor. Llongyfarchiadau hefyd nain a taid Coed Hywel sef Olwen a Tudor Jones. Mae Ffion, Dion a'r plant efo nain a taid yng Nghoed Hywel ar hyn o bryd.

Priodas

Llongyfarchiadau i Natalie merch Tommy a Dianne Florence, Pen y Ffriddoedd ar achlysur ei phriodas â Llion Morris, Dolawen, Ty'n y Maes yng Ngwesty Carreg Brân ar Dachwedd25ain. Pob dymuniad da i'r cwpwl ifanc.

Ymchwil Cancr

Ar yr ail o Hydref llwyddodd Bethan merch Emlyn ac Annwen Thomas Tal y Cae, redeg hanner marathon aerdydd a chodi £1,750 i Adran Ymchwil Prifysgol Cymru, Bangorer côf am ei brawd Carwyn. Roedd y teulu i gyd yn falch iwn o'i hymdrechac hefyd ei ffrind Nia a redodd gyda hi. Dymuna Bethan ddiolch o galon i bawb wnaeth gyfrannu a'i chefnogi.

Trwy wahanol weithgareddau eleni rydym wedi cyflwyno £2477.80 i'r adran Ymchwil Cancr ym Mangor. Diolchwn yn fawr am y gefnogaeth gyson.

Eglwys y Santes Fair

Gwasanaethau

Rhagfyr
25 Cymun bore Nadolig
Ionawr
1 Dim gwasanaeth, ar y cyd yn St Cross am 11:00 y bore
8 Cymun bendigaidd
15 Boreol weddi
22 Cymun bendigaidd
Pob gwasanaeth i ddechrau am 9:30 y bore ag eithrio Ionawr 1af

Clwb Cant Tachwedd

Keith Jones (66)
Margaret Hughes (63)
Rhiannon Sturrs (15)

Ar Ragfyr 18fed mae David a Susan Kennedy yn derbyn confyrmasiwn mewn bedydd esgob
Dechreuir y flwyddyn newydd efo tê bach ar ddydd Mawrth, Ionawr 10fed

Profedigaeth

Yn sydyn yn Nenmarc gynt o Hen Dyrpeg bu farw Andrew John Price, mab, brawd, priod a thad annwyl iawn. Estynwn ein cydymdeimlad â'r teulu.

Rhodd

£20 I gofio'n annwyl am benblwydd nain a hen nain sef Mrs Margaret Jones 2 Penrhyn Terr. Rhiwlas ar Ragfyr 1af oddi wrth Menai, Margaret, Elwyn a'r teulu oll.

Carneddi

Derfel Roberts, Llys Artro, Carneddi
☎ 600965 hylaw@btinternet.com

Dyrchafiad a Taid a Nain yn ymfalchïo

Mae Tara, wyres Jim a Pat Hamilton o Ffordd Carneddi, wedi cael dyrchafiad yn ei gwaith yn y Brifysgol. Pasiodd Tara radd 4 ac yn awr mae hi'n gynghorydd i'r myfyrwyr ac wedi symud ei lleoliad gwaith i Undeb y Myfyrwyr ar safle Pontio. Yn naturiol mae Nain a Taid yn falch iawn ohoni ac yn dweud, "Da iawn ti, Tara".

Geni

Deallwn hefyd fod Brian Parry, brawd Pat, yn daid unwaith eto. Ganwyd merch fach a bwysai 9 pwys i fab a merch yng nghyfraith Brian, sef David a Claire yn y Gerlan. Dymuna'r teulu cyfan yn dda iddynt.

Rygbi

Mae Harrison, wŷr i Brian wedi cael ei ddewis i chwarae rygbi i dîm Eryri. Mae teulu Harrison, sef Naomi, merch Brian, a'i gŵr Otis newydd symud i 10 Maes Coetmor a bydd Harrison, sy'n ddeg oed, yn mynd i Ysgol Dyffryn Ogwen yn 2017.

Penblwydd

Ar Dachwedd y 7fed fe ddathlodd Mrs Nell Williams, 81 Ffordd Carneddi, (Siop Tan Graig gynt) ei phenblwydd yn 90oed.
Cafodd Mrs. Williams ddiwrnod prysur hefo llawer o ffrindiau a theulu'n galw.
Pob dymuniad da a phenblwydd hapus iawn i chi Mrs Williams gan drigolion Carneddi, yn gymdogion ac yn gyfeillion.

CAFFI COED Y BRENIN
1 Rhes Buddug, Bethesda
Ffôn: 01248 602550
karena@agoriad.org.uk

Bwyd cartref blasus
(mewn awyrgylch cyfeillgar)

Cinio arbennig bob dydd iau

Bwyd i'w gario allan

Gwasanaeth arlwyo ar gyfer
partïon o bob math -
plant, pen-blwydd ac ati
(yn y caffi neu mewn lle o'ch dewis chi)

Cacennau ar gyfer pob achlysur
e.e. priodas neu ben-blwydd

Prisiau rhesymol

BISTRO'R BRENIN
(Bwyty Trwyddedig)
Rydym yn croesawu partïon
o bob math – dathlu pen-blwydd
ac achlysuron arbennig eraill.
Beth am eich Parti Nadolig?

Gadewch i
Londri Coed y Brenin
wneud eich golchi

Arbenigwr mewn lloriau coed caled

A.G.L.
Lloriau

Arbenigwr mewn gosod a
selio lloriau coed caled,
adnewyddu lloriau
gwreiddiol a chyweirio
lloriau sydd wedi eu
difrodi.

Andrew G. Lomozik B.A.
Ffôn: 01248 602117 Symudol: 07835487909

Elwyn Jones & Co
hefyd yn masnachu fel
Parry Davies Clwyd-Jones & Lloyd LLP

- Cyfreithwyr -

123 Stryd Fawr
Bangor
Gwynedd
(01248) 370224

Ar gyfer eich holl anghenion cyfreithiol
Gwasanaeth dwyieithog personol a chyfeillgar

Swyddfeydd eraill:

Llangefni (01248) 723166	Ambech (01407) 831777	Benllech (01248) 852782
Caernarfon (01248) 673616	Pwllheli (01758) 703000	

Londis Bethesda

☎ 01248 605566
Archfarchnad hwylus
Gwasanaeth personol
gyda'r pwyslais ar y cwsmer

Tocynnau Loteri, cardiau a biliau trydan a nwy
Ar agor 7.00 y bore tan 10.00 yr hwyr
7 diwrnod yr wythnos

JOHN ROBERTS

Paentiwr
Papurwr
Teilsiw

Symudol: 07747 628650
Ffôn: 01248 600995

Malinda Hayward
(Gwniadwraig)
Awel Deg
Penygroes, Tregarth.

Am unrhyw waith gwnïo
- trwsio, altro ac ati -

Ffoniwch
01248 601164

Cerbydau Penrhyn
CABIAU A BYSIAU MINI
Ffôn: (01248) 600072

Meysydd awyr ♦ Porthladdoedd
Contractau

Contractwyr i Wasanaeth
Ambiwlans Gogledd Cymru

Owen's Tregarth

Cerbydau 4, 8 ac 16 sedd

Arbenigo mewn
meysydd awyr
Cludiant Preifat
a Bws Mini

01248 60 22 60 | 07761 619 475
www.owenswales.co.uk

Pentir

Anwen Thomas, Min yr Afon,
11 Rhydygroes, Pentir ☎ 01248 355686

Eglwys St. Cedol, Pentir
Bingo
Nos Wener 18.11.16 cynhaliwyd noson o fingo yn Y Ganolfan, Glasinfryn, cafwyd noson hwyliog a llwyddianus. Diolch yn fawr am eich cefnogaeth.

Ffair Nadolig
cynhalwyd ein ffair Nadolig flynyddol a'r brynhawn Sadwrn 26.11.16 yn Y Ganolfan, Glasinfryn. Roedd yna anrhegion newydd, crefftau a llawer o ddanteithion cartref, gyda raffi teisen nadolig a oedd yn roddegig gan Mrs. Pam Jones, yr enillydd oedd Eira Crocombe, raffi cyffredinol a'r brif wobyr oed hamper nadolig a'r enillydd oedd Margaret Williams, a raffi o degan medal - Tedi a'r ennillydd oedd Janet Williams. mwynhawyd brynhawn hwyliog a llewyrchus. Diolch i chwi oll am eich cefnogaeth.

Dathliad o'r Nadolig
Nos Sul y 18.12.16 am 6y.h bydd noson i dathlu Gwyl y Nadolig, bydd datganiadau cerddorol a'r organ a chlarinet, datganiadau llafar a charolau cynulleidfaol. Mae croeso cynnes i chi.

Cyfarchion
Hoffai aelodau'r Eglwys anfon ein cyfarchion i'r canlynol sydd ddim wedi bod yn dda ei hiechyd, Mr.Bill Perry, Glyn Cottage, Nant y Garth, Mrs. Mai Williams, Cerrig yr Afon, Y Felinheli, Mr. Vick Bradley, Plas Garnedd, Pentraeth, Mrs. Beryl Griffith, Plas Garnedd, Llanberis a Mr. Robin Jones, Llys Cerdd, Bethel. Dymunwn nadolig llawen a blwyddyn newydd dda chwi oll pump.

- Gwasanaethau'r Sul
Mae'r gwasanaethau bob bore Sul am 9.45yb, mae croeso cynnes i chwi ymuno yn y gwasanaethau:
- 18.12.16 Cymun Bendigaidd
 - 24.12.16 9.30yh Noswyl y nadolig - gwasanaeth cyntaf y Nadolig
 - 25.12.16 10yb Cymun Bendigaidd a'r y cyd - Eglwys Crist Glanogwen
 - 1.1.17 Gwasanaeth a'r y cyd - Eglwys St. Cedol
 - 8.1.17 Boreuol Weddi
 - 15.1.17 Cymun Bendigaidd

Cyfarchion yr Wyl
Hoffa aelodau a chyfeillion Eglwys St. Cedol ddymuno Nadolig Llawen a Blwyddyn Nweydd Dda i drigolion Dyffryn Ogwen, a hoffwn ddiolch i chwi am eich cefnogaeth drwy gydol 2016.

Ysgol Abercaseg

Ffrindiau'r Byd
Trefnodd grŵp Ffrindiau'r Byd fod plant yr ysgol yn casglu bocsys esgidiau llawn anrhegion i'w gyrru i blant mewn gwledydd eraill. Diolch i Tesco Bethesda am gyfrannu pedwar bocsys, a diolch i blant yr ysgol am gasglu tri deg dau o focsys.

Bysedd Gwyrdd
Daeth Mr Lee Oliver o Cadw Cymru'n Daclus i siarad â grŵp Bysedd Gwyrdd. Bu'r plant yn ei holi ynglŷn â denu adar i ardd yr ysgol a bu Mr Oliver a'r grŵp yn cynllunio tai adar addas. Y dasg nesaf fydd chwilio am bren er mwyn adeiladu'r tai ar ôl y Nadolig.

PC Meirion
Dysgodd holl blant yr ysgol am ddewisiadau cywir a dewisiadau anghywir gyda PC Meirion. Mae'r plant bob amser wrth eu boddau yn ei weld ac yn edrych ymlaen at y tro nesaf y bydd o yma er mwyn sôn wrtho am y dewisiadau da y maen nhw'n eu gwneud yn yr ysgol.

Eisteddfod Dyffryn Ogwen
Llongyfarchiadau i holl blant yr ysgol fu'n cystadlu'n yr Eisteddfod. Cafodd

nifer wobrau am ganu, llefaru a gwaith celf.

Picnic Pudsey
Penderfynodd y Sgwad Syniadau drefnu picnic Pudsey er mwyn casglu arian tuag at elusen Plant Mewn Angen. Daeth y plant a phunt yr un yn ogystal â llwyth o gaceni i'r ysgol a bu bob dosbarth yn gwledda. Casglwyd £142 o bunnoedd tuag at yr achos.

BARBWR OGWEN

Torri Gwalltiau
Dynion a Phlant
gan Alison

Y Douglas Arms

* Te Cynhebrwng
* Gardd Gwrw * Te a Choffi *
Oriaau Agor

Llun – Gwener: 6.00 - 11.00
Sadwrn: 3.30 – 12.00

Sul: Pnawn 1.00 - 4.00, Hwyr 8.00 -11.00
01248 600219

Gwefan: douglasarmsbethesda
Cewch groeso cynnes gan
Gwyn a Christine

Nyth Y Gân

Y Crëyr Glas
Mewn ffos, aros am oriau mor llonydd
Mor lluniaidd ar greigiau;
Heb rwyd na bach caiff brydau
Yn y dwfn o bysgod iau.

Yr Unawdydd
Y doniau gwyh a'n denodd i wrando
Ar undod tra canodd;
Mor llawen ef a wenodd
Y na rhoi i ni yn rhodd.

Gwanwyn Hwyr
Am hir bydd rhai tymhorau yn araf
O yrru'r patrymau
Yn y tir yng nghyfnod hau
I nodi pan ddêl cnydau.

Myfyrdod Hen Ŵr
Mewn oed bu'n dal i droedio yn bwylllog
Heb allu i ruthro,
A meddwl bu am iddo
Roi ei fryd ar garu'r fro.

Dafydd Morris

L. Sturrs
a'i feibion
sefydlwyd yn 1965

ADEILADWYR

Hen Iard Stesion,
Ffordd y Stesion, Bethesda

Ffôn: 600953

lsturrs@googlemail.com

BYSUS
D. J. Owens
RHUWLAS

01248 361044 a 07771 634195

BYSUS O 25 I 57 SEDD AR GAEL AR GYFER
EICH HOLL ANGHENION TEITHIO -
TRIPIAU, PRIODASAU, PARTÏON AC ATI.

Bysus Gwyrdd Rhuwlas

GWASANAETH LLEOL, TRADDODIADOL A DIBYNADWY
SEFYDLWYD 1997 PERCHENNOC: DERFEL OWENS

Ysgol Dyffryn Ogwen

Eisteddfod Dyffryn Ogwen

Llongyfarchiadau i holl ddisgyblion yr ysgol a fu’n cymryd rhan yn Eisteddfod Dyffryn Ogwen yn ddiweddar. Llongyfarchiadau yn arbennig i Elen Wyn a enillodd Dlws yr Ifanc. Yn y gystadleuaeth gorawlaeth Côr Hŷn yr ysgol yn ail i Gôr Meibion y Penrhyn, ac yn y gystadleuaeth i ysgolion uwchradd i gyflwyno rhaglen o adloniant hyd at 8 munud, daeth côr yr ysgol yn gyntaf. Diolch hefyd i’r disgyblion fu’n cymryd rhan yn yr orsedd yn y prif seremoni, ac yn arbennig felly’r ddwy archdderwydd, Rhiannon Llwyd a Manon Hughes. Dyma’r pedwerydd tro iddynt gyflawni’r gwaith – gyda’r un graen â’r arfer. Bu nifer o ddisgyblion hefyd yn llwyddiannus yn y cystadlaethau llenyddol a chelf. Awel Griffiths oedd enillydd y wobwr rhyddiaith i ddisgyblion blynyddoedd 7, 8 a 9 ac

Ella Baker yn yr un modd i ddisgyblion blynyddoedd 10 ac 11. Rhiannon Hughes o’r 6ed Dosbarth oedd enillydd prif wobwr Gelf yr eisteddfod.

Ysgoloriaeth Dafydd Tudur - Alys Haf
Llongyfarchiadau mawr iawn i Alys Haf, cyn ddirprwy brif eneth yr ysgol a chyn-ddisgybl Ysgol Llanllechid am ennill Ysgoloriaeth Dafydd Tudur, ysgoloriaeth Cymdeithas Cyfreithwyr Gwynedd. Mae Alys ar hyn o bryd ar ei blwyddyn gyntaf yn astudio’r Gyfraith ym Mhrifysgol Aberystwyth, a bydd yr ysgoloriaeth yn cael ei chyflwyno iddi pan fydd adref dros wyliau’r Nadolig. Mae’r ysgol yn falch iawn o dy lwyddiant Alys.

Sesiynau Adolygu Blynyddoedd 10 ac 11
Bu cwmni o’r enw ‘Learning Performance’ yn yr ysgol am ddiwrnod yn cynnal sesiynau ar sgiliau astudio i ddisgyblion blynyddoedd 10 ac 11. Roedd yr hyfforddiant wedi ei gyflwyno’n ddifyr ac yn llawn ‘tips’ defnyddiol.

Ymweliad Blwyddyn 6
Bu holl ddisgyblion blwyddyn 6 o’r ysgolion cynradd, yn yr ysgol am ddiwrnod yn profi amrywiaeth o wersi. Yr oedd yr athrawon o’r ysgolion cynradd yn hael iawn eu canmoliaeth i’r ddarpariaeth.

Y Chweched Dosbarth
Mae’r tymor hwn wedi bod yn dymor prysur i flwyddyn 13 gan eu bod yn gorfod gwneud eu dewisiadau ôl 18. Yn gynharach yn y tymor cynhaliwyd noson i rieni i esbonio pa opsiynau gyrfa sydd ar gael. Cafwyd cyflwyniad gan Sioned Hughes o Brifysgol Bangor yn sôn am

y drefn o wneud cais i brifysgol; Bethan Owen o Gyrfa Cymru yn trafod opsiynau prentisiaeth a swyddi; a Phillip Lynes o Gyllid Myfyrwyr yn esbonio pa gymorth ariannol sydd ar gael i fyfyrwyr. Cyn hanner tymor cafodd blwyddyn 12 ac 13 gyflwyniad gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol yn sôn am y manteision ariannol sydd i’w cael o astudio cyrsiau gradd drwy gyfrwng y Gymraeg. Yn dilyn hyn daeth Rebecca Bowen o Brifysgol De Cymru i’r ysgol i roi cyflwyniad a chymorth i’r disgyblion gyda’u datganiadau personol. Mae rhai disgyblion wedi cael ateb gan y prifysgolion yn barod gyda rhai yn cael cyfweiliadau ac eraill wedi cael cynnig lle ar eu cyrsiau dewis. Mae rhai wedi bod mor ffodus o gael cynnig di amod. Dymunwn pob lwc iddynt.

Cyrsiau TGAU newydd
Disgyblion blwyddyn 11 presennol yr ysgol yw’r garfan gyntaf i fod yn astudio cyrsiau TGAU newydd yn y Gymraeg, Saesneg a dau gwrs Mathemateg - TGAU Rhifedd a TGAU Mathemateg, gyda disgyblion blwyddyn 10 hefyd wedi cychwyn ar gyrsiau TGAU Gwyddoniaeth newydd. Mae pob disgybl ym mlwyddyn 11 eisoes wedi sefyll dau arholiad yr un yn y ddau gwrs Mathemateg mis Tachwedd, a disgwylir y canlyniadau mis Ionawr Ionawr.

Cynhadledd Geneteg
Fuodd y dosbarthiadau bioleg lefel A mewn cynhadledd eneteg ym mhrifysgol Glyndŵr, Wrecsam yn ddiweddar. Cafwyd diwrnod difyr yn gwrandao ar ddarlithoedd gan wyddonwyr blaengar Prydain mewn nifer o feysydd genetig. Dysgodd y myfyrwyr am sut mae astudio genetig yn gallu gwella perfformiad mewn chwaraeon fel rygbi, pam mae babi 3-rhiant mor ddadleuol â sut byddai dysgu am enomau mosgito a protosoa yn helpu i ni ddarganfod triniaethau posib newydd i falaria. Cyffrous iawn!

Bocsys Esgidiau ‘Teams4U’
Casglwyd nifer helaeth o focsys esgidiau Nadoligaidd yn yr ysgol ar gyfer yr elusen ‘Teams4U’ sy’n rhannu anrhegion i blant anghenus yn bennaf yng ngwledydd Dwyrain Ewrop . Roedd pob boc yn llawn i’r ymylon ag amrywiaeth o anrhegion yn deganau, da-da, cyfarpar ysgrifennu, llyfrau a sebonach! Sicrhodd y disgyblion fod y bocsys yn barod i’w casglu gyda’r cyfraniad ariannol angenrheidiol ynddynt. Heb eich cymorth a’ch cefnogaeth chi fel rhieni ni fyddai’r ymgyrch hon wedi bod yn llwyddiant, diolch o galon i chi am

eich cefnogaeth unwaith eto! Rydym yn gobeithio fod criw ffilmio yn teithio hefo bocsys Dyffryn Ogwen i ben y daith ac edrychwn ymlaen yn arw i weld wynebaw hapus y plant wrth eu hagog y Nadolig hwn. Gwirfoddolodd criw o enethod blwyddyn 12 yn ogystal i gynnal bore coffi ar gyfer Macmillan a stondin gacennau ar gyfer Plant mewn Angen. Da iawn nhw am roi eu hamser a diolch i bawb wnaeth gyfrannu.

Taith Gerdded

Bu disgyblion blynyddoedd 7 i 10 yn cymryd rhan mewn taith gerdded nodedig er mwyn codi arian ar gyfer cost bysus yr adran Addysg Gorfforol. Roedd y tywydd yn sych diolch byth a cherddodd y disgyblion o Lyn Ogwen ar hyd y lôn Las yn nol i'r ysgol - taith o oddeutu 5 milltir. Hyd yma mae £1,000 wedi'i gasglu a bydd yr arian yn mynd i brynu

offer newydd a sicrhau bod disgyblion yr ysgol yn medru parhau i gystadlu ar lefel sirol a chenedlaethol mewn nifer fawr o chwaraeon. Hoffai'r adran addysg gorfforol ddiolch o galon i bawb â gyfrannodd ac hefyd diolch i'r 6ed dosbarth am eu help yn goruchwyllo.

Gymnasteg

Bu nifer fawr o lwyddiannau i ddisgyblion Dyffryn Ogwen ym mhencampwriaethau gymnasteg Ysgolion Eryri ar ddydd Mercher, Tachwedd 23ain yn y ganolfan tenis, Caernarfon. Roedd dros 450 o ddisgyblion ysgolion Gwynedd, Môn a Chonwy yn cymryd rhan mewn gweithgareddau tymblo a llofnedio. Canlyniadau disgyblion unigol - Cai Davies (bl7) - 2ail. Erin George (bl9) - 1af. Gruff Jones a Ffion Parry (bl11) - 2ail. Bu'r timau yn llwyddiannus iawn hefyd gyda tîm bechgyn canolradd bl 7 yn cipio'r fuddugoliaeth yn ogystal â thimau genethod a bechgyn (bl9-13) yn llwyddo i ennill yr ail safle. Llongyfarchiadau mawr iddynt i gyd. Bu nifer o ddisgyblion yr ysgol sy'n aelodau o glybiau gymnasteg yn cystadlu mewn cystadleuaeth i ysgolion ar ddydd Sul, Rhagfyr 11eg ym Mangor. Da iawn chi!

Ysgol Gynradd Llandygai

Diolch

Dymuna Mr Elfed Morris a'r staff ddiolch o galon i holl wirfoddolwyr darllen yr ysgol am eu hamser a'u hymroddiad yn dod atom bob wythnos yn ddi-ffael i ddarllen a thrafod testun gyda'r plantos.

Hefyd, diolch i rieni ac aelodau Cymdeithas Rieni ac Athrawon yr ysgol am eu cefnogaeth di-flino. Mae hi wedi bod yn flwyddyn hynod brysur a llwyrchus unwaith eto.

Priodas

Aeth disgyblion Dosbarth Gwawr i Eglwys Tegai i ddathlu priodas Tiffany a Kai. Thema y tymor oeddd Dathlu ac roedd y seremoni yma yn goron ar waith y tymor. Diolch i'r Parch John Mathews am wasanaethu yn y briodas. Cawsant frecwast priodas i ddilyn yn y dosbarth. Roedd pawb wedi gwisgo ddigon o sioe a diolch i'r holl rieni am eu cefnogaeth.

Croeso

Croeso mawr i fyfyrwraig o Brifysgol Bangor atom. Bydd yn treulio ei Ymarfer

Dysgu yn Nosbarth Awel ar ôl y Nadolig. Pob dymuniad da iddi.

Ymweliadau Addysgol

Bu Dosbarth Enfys yng Nghastell Caernarfon yn ddiweddar i weld y pabi coch. Roeddent wedi mwynhau yr ymweliad yn fawr iawn ac mae gwaith celf bendigedig i'w wekd ar waliau y dosbarth yn dilyn y profiad. Bu Dosbarth Tirion yn Techniquet Wrecsam ar ymweliad addysgol fel rhan o waith thema ar Y Gofod. Bu'n ddiwrnod i'w gofio yn ymchwilio ac arbrofi mewn gweithdai amrywiol.

Nadolig Llawen

Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i holl disgyblion, rhieni, llywodraethwyr a thrigolion pentref Llandygai.

Doctor Beics

Daeth nifer dda o ddisgyblion a'u beiciau i'r ysgol i gael eu stampio a'u cofrestru. Diolch i Gwen Tomos Sustrans am drefnu y diwrnod.

Sefydlwyd1969

m.hughes
a'i fab

CONTRACTWYR TOI
2 Hen Aelwyd, Bethesda
600633
(symudol) 07702 583765
Arbenigo mewn gwaith ffelt a pitsio.
Hefyd toeau llechi a gwaith yswiriant.
Gadewch i ni gynnig pris rhesymol am
waith diguro.

Copa

Siop Trin Gwallt a Harddwch
Bethesda 600094
Yn arbenigo mewn trin gwallt
merched, dynion a phlant.
Cynghori, gosod a thorri wigiau
Rhai gwasanaethau harddwch a shafio
(rasal "cut throat")

I hysbysebu yn Llais Ogwan,
Neville Hughes 600853

Ysgol Bodfeurig

Pentre Peryglon

Yn ystod y tymor mae dosbarth Tryfan wedi bod yn edrych ar y thema 999 Argyfwng. Fel rhan o'r gwaith yma cawsant gyfle i ymweld â Pentre Peryglon yn Talacre i ddysgu am bwysigrwydd diogelwch. Roedd gwahanol brofiadau yno o ddiogelwch y ffyrdd i ddiogelwch yn y cartref. Gwersi pwysig iawn i'w cofio!

Cyngor Ysgol Gweithgar

Diolch o galon i Gyngor Ysgol yr ysgol am eu gwaith caled yn ystod y tymor. Maent wedi gweithio'n galed i helpu llawer o bobl a phlant. Cafwyd diwrnod gwisg ffansi ar ddiwrnod Plant Mewn Angen i godi arian i achosion lleol. Casglwyd llawer iawn o fwyd ar gyfer Banc Bwyd y Gadeirlan ym Mangor yn ystod ein gwasanaeth diolchgarwch. Yn ben ar y cyfan fe gasglwyd dros 30 o focsys esgidiau ar gyfer ymgyrch Teams4U. Mae'r bocsys nawr ar eu ffordd at blant llai ffodus fydd wrth eu bodd yn eu hagor dros y Nadolig!

Cymdeithas Rhieni ac Athrawon

Diolch i Gymdeithas Rhieni ac Athrawon yr ysgol sydd hefyd wedi bod yn weithgar iawn yn codi arian i dalu am gyfrifiaduron newydd yn yr ysgol. Trefnwyd noson lwyddianus iawn yn y Neuadd Goffa yng nghwmni neb llai na Elvis! Cafodd pawb wledd yn gwrando ar y canu cyn gweld goleuadau nadolig y pentref yn cael eu goleuo. Trefnwyd hefyd ffair Nadolig lwyddianus iawn gyda llu o stondinau

bwyd, crefftau heb anghofio ymweliad gan y dyn ei hun...Sion Corn! Hoffem ddiolch i bawb sydd wedi gweithio mor galed i gasglu arian i'r ysgol - mae'r plant yn ffodus iawn o gael rhieni a chyfeillion gweithgar.

Eisteddfod Dyffryn Ogwen

Braf oedd cael ymuno gydag ysgolion eraill y dalgylch i gystadlu yn yr eisteddfod. Bu llawer o blant yr ysgol yn brysur yn cystadlu ar y llwyfan ac mewn cystadlaethau celf a chrefft. Llongyfarchiadau i bawb fu'n cystadlu ac i'r rhai fu'n llwyddianus - gan gynnwys y parti canu ddaeth yn dryddydd, yr artistiaid a'r cogyddion! Prawf fod llawer o dalentau i'w gweld yn yr ysgol!

Gala Nofio yr Urdd

Bu criw o nofwyr brwd yr ysgol yn cystadlu yn Gala Nofio yr Urdd ym mhwl nofio Bangor yn ddiweddar. Er na lwyddwyd i fynd ymlaen i'r rownd nesaf fe nofiodd pawb yn wych a dangos eu bod yn dîm arbennig o dda oedd yn cefnogi ei gilydd.

Wythnos Cymru Cŵl

Fel ysgol sydd wedi ymrwymo i Siarter Iaith Ysgolion Gwynedd ers sawl blwyddyn bellach rydym wedi bod yn dathlu ein Cymreictod mewn wythnos arbennig o weithgareddau. Enw'r wythnos arbennig yw 'Wythnos Cymru Cŵl' ac eleni bu dosbarth Idwal yn dathlu trwy edrych ar Cyw a'i ffrindiau. Uchafbwynt yr wythnos iddynt oedd parti Cyw gyda cacen arbennig gan Anti Emily. Bu dosbarth Tryfan brysur yn creu hysbysebion i berswadio pobl i ymweld â Chymru cyn mynd ymlaen i ddysgu am dirwedd Cymru a rhai o'i enwogion. Os ydych am glywed mwy am Wythnos Cymru Cŵl yna gwrandewch ar raglen radio yr ysgol ar Cymru FM - <https://www.mixcloud.com/cymruFM/ysgol-bodfeurig-cymru-cwl-24112016/>

Clwb yr Urdd

Mae disgyblion yr ysgol wedi cael llawer o brofiadau diddorol yn ystod tymor cyntaf y flwyddyn. Diolch o galon i Anti Annette a Mr Roberts am ychwanegu at y profiadau yma trwy gynnal Clwb yr Urdd. Diolch hefyd i Iwan Williams o'r Urdd ddaeth i roi blas ar waith yr Urdd i'r plant.

Rygbi

Mae dosbarth Tryfan wedi mwynhau tymor o wersi rygbi o dan arweiniad Carwyn. Yn ystod y gwersi maent wedi dysgu sgiliau pasio, dal ac yn bwysicach na dim - cydweithio. Rydym yn edrych ymlaen i weld y gwersi yn parhau ar ol y Nadolig.

Gwefan a Thrydar

Os ydych am weld holl hanes yr ysgol ewch i'n gwefan www.ysgolbodfeurig.org neu edrychwch ar ein cyfrif trydar @ysgolbodfeurig Mae'n llawn o hanesion a lluniau gwerth eu gweld.

TEMPLE MORRIS A'I Ffai

Pob Math o Waliau Cerrig,
Ffensio, Tarmacio a Thirlunio.
Gwaith gyda peiriant tyrchu bach.

07770 900531
01248 600282

jtemplemorris@btinternet.com

Ymgymmerwr adeiladu a
gwaith saer

Ronald Jones

Bron Arfon, Llanllechid
Bethesda

☎ 01248 601052

SAMARIAID

Mae
Llinell Gymraeg

0808 164 0123

ar gael bob nos rhwng
7.00pm ac 11.00pm

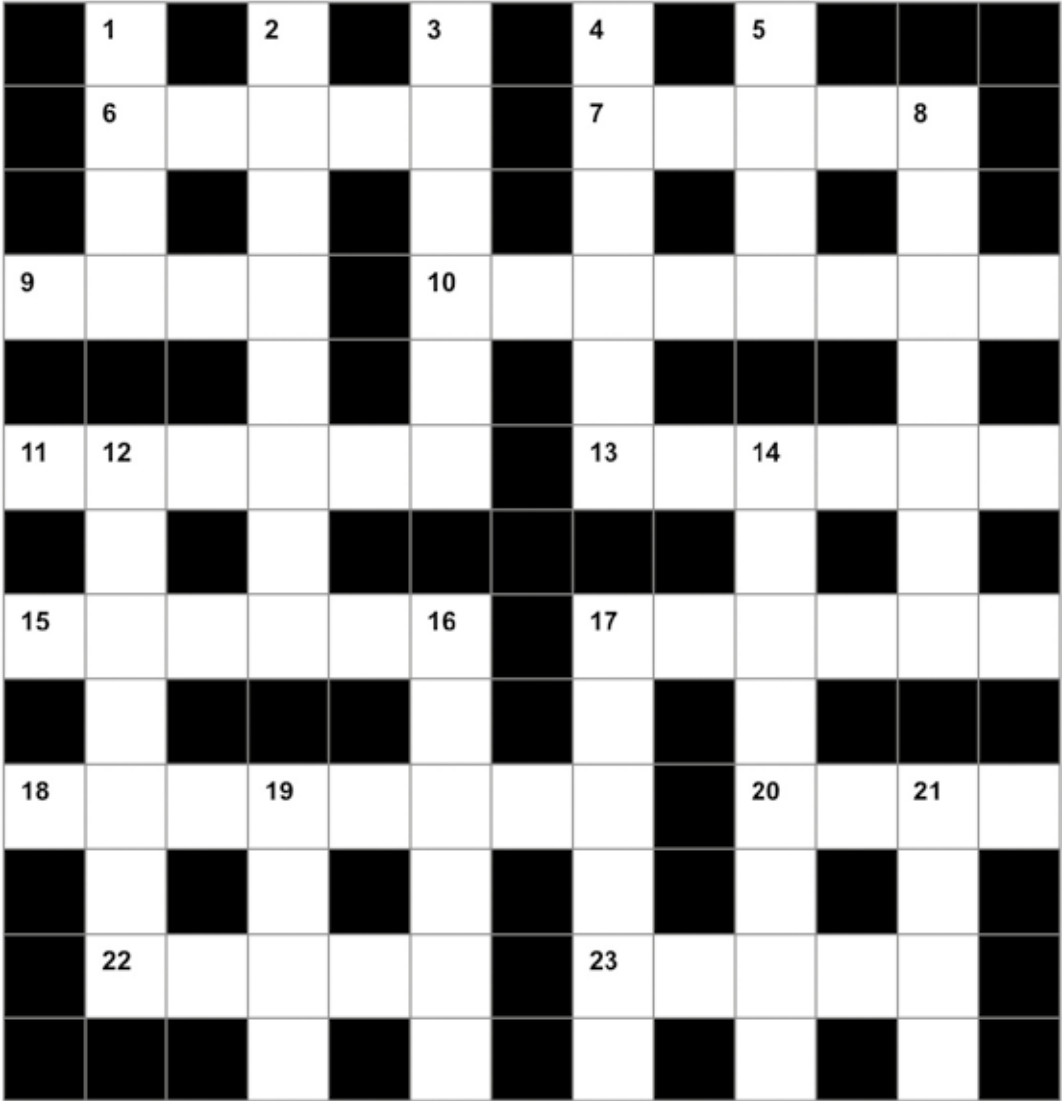
Croesair Llais Ogwan

AR DRAWS

- 6 Lle bydd y torrwr gwallt o Sbaen yn canu (5)
- 7 Achlysurol, yn aml o flaen ‘waith’ (5)
- 9 Aderyn du dryslyd yn rhoi opiniwn (4)
- 10 Mathew yw’r cyntaf (8)
- 11 Rhoi trefn a thwtio (6)
- 13 Gwneud yn syth (6)
- 15 Ar lafar gwlad, un sy’n llyfu a phlesio i geisio ffafrau (6)
- 17 Rhoi pryd o dafod (6)
- 18 “Dan goed y goriwaered, Yn nwf -----’r glog”, lle mae’r blodau gleision yn tyfu medd y Bardd yr Haf (8)
- 20 Petruso cyn dod i oed yn gall (4)
- 22 Brenhines y Delyn, a theitl drama amdani (5)
- 23 Rhoi cynnig arall arni, ail- ----- (5)

I LAWR

- 1 Cadair hir i fwy nag un (4)
- 2 Pres yw arian ar lafar, ond arian yw’r ddau sydd yn Llanrug a Deiniolen (8)
- 3 Llen yn groes sydd yn llai yn y dref ddeheuol enwog (6)
- 4 Tar du, cael amser i setlo’n iawn (6)
- 5 Dan draed barddonol, fel y blodeuai Ebrill yn ôl prydydd 18 Ar Draws (4)
- 8 Hapusrwydd (7)
- 12 Cystadleuaeth farddoni, talwrn i rai (7)
- 14 Un o afonydd sanctaidd y byd (8)
- 16 Sawl llwyaid ? Tair sy yn iawn yn y cyfarwyddiadau (6)
- 17 Gagendor mawr, mewn chwarel fel arfer (6)
- 19 Ail hanner cerdded yn hamddenol os ei di i’r canol (4)
- 21 Cadarnhau ddwywaith fod yr aderyn wedi diflannu am byth (4)

ATEBION CROESAIR TACHWEDD 2016

- AR DRAWS** 1 Bas, 3 Didwyll, 7 Golau, 8 Ysgoldy, 10 Ymdrochi, 11 India, 12 Oeraidd, 14 Dioddef, 17 Iasau, 19 Achwynwr, 21 Neifion, 22 Difia, 23 Ffindir, 24 Lol
- I LAWR** 1 Baled, 2 Stumogi, 3 Dryllio, 4 Dogni, 5 Ymledodd, 6 Egwyddorion, 9 Ymarferiad, 13 Rossini, 15 Iawndal, 16 Hanner, 18 Uniad, 20 Nefol

Ychydig iawn o wallau a gafwyd y tro yma. Ond yr oedd pedwar ohonoch wedi cynnig ‘dedwydd’ yn lle’r ateb cywir ‘didwyll’, a chafwyd un yn cynnig ‘digo’ yn lle ‘dogni’.

Da iawn chi y canlynol am anfon atebion hollol gywir: Mr a Mrs D. Evans, Niwbwrch; Karen a Tom Williams, J.R. ac M.A. Jones, Llanllechid; Dilys W. Griffith, Abergele; Ellen Whitehouse, Birmingham; Ann Carran, Rita Bullock, Gaynor Elis-Williams, Bethesda; Dulcie Roberts, Elizabeth Buckley, Tregarth; Ann a Dafydd Evans, Penisarwaun; Gwenda Roberts, Rhosmeirch; Gwyneth Jones, Glasinfryn; Dilys A. Pritchard-Jones, Abererch; Jean Hughes, Talybont.

Yr ymgais gywir gyntaf o’r het i ennill y wobr oedd cynnig Doris Shaw, 26 Llwyn Hudol, Bangor, LL57 1SG. Llongyfarchiadau mawr i chi.

Diolch i’r rhai anfonodd gyfarchion Nadolig, ac mi hoffwn innau ddymuno Nadolig Llawen a Blwyddyn Newydd Dda i bawb, a diolch am ymateb i’r croesair drwy’r flwyddyn a aeth heibio.

Atebion erbyn 4 Ionawr, 2017 i ‘Croesair Rhagfyr’, Bron Eryri, 12 Garneddwen, Bethesda, Gwynedd LL57 3PD

Atebion erbyn 4 Ionawr, 2017 i ‘Croesair Rhagfyr’
Bron Eryri, 12 Garneddwen, Bethesda LL57 3PD

Enw

.....

Cyfeiriad

.....

.....

Noson rhannu stwff a straeon am y chwareli, Ysgol Llanllechid

Am wledd o stwff a straeon am y chwarel a gafwyd yn ystod noson a gynhaliwyd ddechrau mis Tachwedd. Roedd disgyblion Ysgol Llanllechid wedi gwirioni cael croesawu a gwrando ar nifer o drigolion. Cawsant weld tun bwyd chwarelwr a chlywed am ei hanes a phoster yn hysbysebu taith Côr y Penrhyn i Chicago i godi arian ar gyfer teuluoedd streicwyr y Streic Fawr, ymysg pethau eraill. Cafwyd llu o straeon gan nifer o unigolion ac mae trefnwyr prosiect Llwybr Llechi Eryri yn edrych ymlaen at gynnwys y rhain oll mewn app ffôn lôn i gyd-fynd gyda'r gylchdaith 85 km o hyd o amgylch pentrefi chwarelyddol Eryri. Bydd y deunydd hefyd yn cael ei gynnwys mewn byrddau gwybodaeth ac arweinlyfr er mwyn cyfoethogi profiad ymwelwyr sy'n cerdded y llwybr. Diolch o galon i staff Ysgol Llanllechid am helpu trefnu a chynnal y noson.

Os oes gennych chi stwff yn llechu yn eich cwpwrdd neu straeon am y chwareli yn ddwfn yn eich cof cysylltwch â Siân Shakespear: 07890 613933 neu info@siansshakespear.co.uk i'w rhannu.

Talybont

Neville Hughes, 14 Pant, Bethesda
600853

Anrhydedd o Ffrainc

Ddechrau mis Tachwedd fe dderbyniodd Llewelyn Jones, 2 Cae Gwigin, lythyr pwysig o Lysgenhadaeth Ffrainc yn Llundain. Yn hwnnw dywedwyd wrtho fod Llywydd Gweriniaeth Ffrainc wedi ei benodi yn *Chevalier* yn yr *Ordre national de la Legion d'honneur* fel cydnabyddiaeth am ei ran yn yr ymgyrch i ryddhau Ffrainc yn yr Ail Ryfel Byd. Llongyfarchiadau mawr iddo, a dyma lun o Llew â'r fedal *Chevalier de la Legion d'honneur*.

Llwyddiant Eisteddfodol

Llongyfarchiadau calonnog i Elen Wyn, 36 Bro Emrys, ar ennill Medal yr Ifanc yn Eisteddfod Gadeiriol Dyffryn Ogwen.

Prawf Gyrru

Llongyfarchiadau i Natasha, 12 Dolhelig ar basio ei phrawf gyrru ar 30 Tachwedd.

Cydymdeimlo

Anfonwn ein cydymdeimlad at Emma a Dafydd Hughes, Cae Gwigin. Emma wedi colli ei nain o'r Gerlan.

Cydymdeimlwn hefyd ag Ann a Graham, 3 Cae Bach, ac Amanda, 11 Dolhelig yn eu profedigaeth! Ann wedi colli chwaer ac Amanda wedi colli mam.

Rhedeg

Llongyfarchiadau i Marc Roberts, 6 Bro Emrys ar gwblhau Ras 15k Conwy.

Eglwys St. Cross

Ar y trydydd Sadwrn o fis Tachwedd cynhaliwyd ein Te Nadolig blyneddol yn Ysgoldy Maes y Groes. Balch o gael dweud fod nifer dda yn bresennol. Trefnwyd yr achlysur gan Phyllis Davies a'r tîm. Hoffai ddiolch o waelod calon am y rhoddion i'r stondinau, y raffl a'r bwyd. Gwnaed elw £750.00 at yr eglwys. Diolch o galon i bawb am eu cefnogaeth.

Cynhelir Gwasanaeth Carolau ar fore Sul, 18 Rhagfyr, am 11.00. Croeso cynnes i bawb.

Cofiw'n at bawb sydd yn wael eu hiechyd, a phob dymuniad da dros yr Ŵyl a'r Flwyddyn Newydd.

Capel Bethlehem

Oedfaon y Sul
Rhagfyr 18: Oedfa Nadolig; Rhagfyr 25: Dim Oedfa; 1 Ionawr: Parchg. Euros Wyn Jones, Llangefni; 8 Ionawr: Gweinidog; 15 Ionawr: Parchg. Dafydd Lloyd Hughes, Caernarfon; 22 Ionawr: Gweinidog. Oedfaon am 2.00 oni nodir yn wahanol. Croeso cynnes i bawb.

Ysbyty

Anfonwn ein cofion at Mrs. Rose Thomas, 16 Dolhelig, sydd yn yr ysbyty ar hyn o bryd.

Damwain

Mae Barbara Jones, 1 Dolhelig, wedi torri ei garddwrn dde yn dilyn codwm yn ei chartref. Brysia wella Barbara!

Bwrlwm Bethlehem

Yn ein cyfarfod olaf cyn y Nadolig mwynhawyd paned a mins peis gyda'r dynion yn gofalu. Penderfynwyd ein bod yn rhannu £350.00 o arian y Bwrlwm rhwng pump o elusennau eto eleni, sef £70.00 yr un.

Ffair Nadolig

Eto eleni mae gennym le i ddiolch am gefnogaeth a haelioni pobl yr ardal. Roedd cyfanswm yr elw a wnaed ar nos Fercher, 30 Tachwedd, yn ardderchog, sef £795.00. Diolch o galon i bawb.